

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 15 grudnia 2009 r.

w sprawie środków wsparcia sektora rolnego wprowadzonych przez Hiszpanię w następstwie wzrostu kosztów paliwa

(notyfikowana jako dokument nr C(2009) 9971)

(Jedynie tekst w języku hiszpańskim jest autentyczny)

(2010/473/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) (1), w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TFUE i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 29 września 2000 r. władze hiszpańskie zgłosiły Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE, środki pomocy na rzecz sektora rolnego wprowadzone przez Hiszpanię w następstwie wzrostu kosztów paliwa. Telefaksem z dnia 20 listopada 2000 r. Komisja zwróciła się o przedstawienie informacji uzupełniających. Wspomniane informacje przekazano w pismach z dnia 9 stycznia 2001 r. i z dnia 13 marca 2001 r.
- (2) Znaczna część środków objętych zgłoszeniem została przekazana do rejestru pomocy niezgłoszonej (pomoc NN 19/2001). Część wpisano do rejestru pomocy zgłoszonej (N 681/A/2000).
- (3) Pismem z dnia 11 kwietnia 2001 r., notyfikowanym w dniu 25 kwietnia 2001 r., Komisja notyfikowała Hiszpanii swoją decyzję o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 108 ust. 2 TFUE, w odniesieniu do niektórych środków i uznała, że niektóre inne środki nie spełniają warunków niezbędnych do objęcia ich przepisami art. 107 TFUE.

(4) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (2). Komisja zwróciła się do zainteresowanych stron o przedstawienie uwag w sprawie przedmiotowych środków.

(5) Pismami z dnia 6 czerwca 2001 r. i z dnia 20 grudnia 2001 r. Hiszpania przekazała szereg uwag. Komisja otrzymała również uwagi od zainteresowanych stron. Te ostatnie zostały przekazane Hiszpanii, która miała możliwość odniesienia się do nich. Jej uwagi przekazano Komisji w pismach z dnia 1 i 30 października 2001 r.

(6) W dniu 11 grudnia 2002 r. Komisja przyjęła ostateczną, częściowo negatywną decyzję oznaczoną numerem 2003/293/WE (3).

(7) W dniu 15 kwietnia 2003 r. do Sądu wniesiono skargę przeciwko Komisji Europejskiej, złożoną przez *Asociación de Empresarios de Estaciones de Servicio de la Comunidad de Madrid* i *Federación Catalana de Estaciones de Servicio* (4). Strona skarżąca domagała się stwierdzenia częściowej nieważności decyzji Komisji.

(8) Wyrokiem (5) z dnia 12 grudnia 2006 r. Sąd stwierdził nieważność art. 1 decyzji Komisji 2003/293/WE w zakresie, w jakim wspomniany artykuł stanowi, że środki na rzecz spółdzielni rolniczych przewidziane w dekrete królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 z dnia 6 października 2000 r. w sprawie środków w trybie pilnym na rzecz sektorów rolnego, rybołówstwa i transportu (6) nie stanowią pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

(2) Dz.U. C 172 z 16.6.2001, s. 2.

(3) Dz.U. L 111 z 6.5.2003, s. 24.

(4) Dz.U. C 171 z 19.7.2003, s. 34.

(5) Sprawa T-146/03 *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid i Federación Catalana de Estaciones de Servicio przeciwko Komisji*, Rec. 2003, s. II-98.

(6) BOE 241 z 7.10.2000, s. 34614.

(1) Od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 87 i 88 Traktatu WE zostały zastąpione odpowiednio art. 107 i 108 TFUE. Te dwa zbiory przepisów są zasadniczo identyczne. Na potrzeby niniejszej decyzji odniesienia do art. 107 i 108 TFUE należy rozumieć w stosownych przypadkach jako odniesienia odpowiednio do art. 87 i 88 Traktatu WE.

- (9) W wyniku stwierdzenia częściowej nieważności decyzji Komisja musi przyjąć nową decyzję dotyczącą środków, o których mowa w art. 1 jej decyzji 2003/293/WE, którego nieważność stwierdził Sąd, co też czyni w drodze niniejszej decyzji.
- (10) Niniejsza decyzja nie dotyczy środków, o których mowa w art. 1 decyzji 2003/293/WE, które nie były przedmiotem stwierdzenia nieważności przez Sąd⁽⁷⁾ i które w związku z tym w pełni pozostają w mocy. W związku z tym nie wystąpią żadne dalsze odniesienia do tych środków.
- (11) Środki, o których mowa w art. 2 decyzji 2003/293/WE⁽⁸⁾ oraz w następujących po nim art. 3, 4 i 5, również nie są przedmiotem niniejszej decyzji, ponieważ artykuły te w pełni pozostają w mocy. W związku z tym nie wystąpią żadne dalsze odniesienia do tych środków.

II. OPIS

1. Środki wsparcia na rzecz spółdzielni rolniczych

- (12) Zgłoszone środki wsparcia na rzecz spółdzielni rolniczych są określone w art. 1 dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000 w sprawie środków w trybie pilnym na rzecz sektorów rolnego, rybołówstwa i transportu⁽⁹⁾, który wprowadza pewne zmiany do ustawy nr 27/1999 z dnia 16 lipca 1999 r. o spółdzielczości⁽¹⁰⁾ oraz do ustawy nr 20/1990 z dnia 19 grudnia 1990 r. o systemie podatkowym dotyczącym spółdzielni⁽¹¹⁾.
- (13) Z jednej strony maksymalny poziom 50 % obrotów wyznaczony dla spółdzielni w odniesieniu do transakcji z udziałem osób trzecich niebędących członkami spółdzielni bez utraty ulgi podatkowej, o której mowa w ustawie nr 20/1990 (art. 13 ust. 10), zostaje zlikwidowany w odniesieniu do spółdzielni rolniczych, w przypadku gdy przeprowadzają one transakcje doty-

czące dostaw oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni.

- (14) Z drugiej strony wprowadzono zmiany do ustawy nr 34/1998 z dnia 7 października 1998 r. dotyczącej sektora węglowodorów⁽¹²⁾, znosząc w odniesieniu do spółdzielni rolniczych wymóg ustanowienia podmiotu posiadającego własną osobowość prawną, podlegającego powszechnemu systemowi podatkowemu, w przypadku gdy realizują one dostawy oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni.
- (15) Głównym celem tych środków było, według władz hiszpańskich, zlikwidowanie skutków wzrostu kosztów paliwa, który mocno uderzył w sektor rolny w okresie, w którym przyjęto środki. W uzasadnieniu dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000 wyjaśniono, że „wzrosła cena oleju napędowego stosowanego w rolnictwie, rybołówstwie i transporcie, podobnie jak cena paliw o innym zastosowaniu, w wyniku wzrostu ceny ropy naftowej i silnej aprecjacji dolara w stosunku do euro”. Rząd hiszpański, „świadom realnego charakteru tego kryzysu wywołanego przez czynniki zewnętrzne, przeanalizował wraz z najbardziej reprezentatywnymi organizacjami sektorów dotkniętych kryzysem rozmiary skutków ekonomicznych w dziedzinie rolnictwa i rybołówstwa, spotykając się z powszechną zgodą co do przyjęcia pakietu środków mających na celu złagodzenie negatywnego wpływu wzrostu cen ropy naftowej i pogłębienie liberalizacji sektorów”.
- (16) Jeśli chodzi o zakres obowiązywania ustaw zmienionych przez zgłoszony środek, konieczny jest bardziej szczegółowy opis.
- (17) Ustawa nr 27/1999 o spółdzielczości jest aktem stanowiącym ramy dla działalności spółdzielni w Hiszpanii. Zawiera ona definicje pojęcia spółdzielni, określa kategorie spółdzielni i reguluje ich ustanawianie. Ustawa ma również na celu promowanie i rozwój spółdzielni oraz wyznacza formy zrzeszania, ułatwiając tworzenie takich grup w celu promowania spółdzielczości. Artykuł 93 ustawy dotyczy spółdzielni rolniczych, w szczególności przedmiotu ich działalności i rodzajów działalności, jaką mogą prowadzić.
- (18) Artykuł 16 ust. 5, art. 18 ust. 2 oraz art. 33 i 34 ustawy nr 20/1990 określają natomiast normy dotyczące podstawy opodatkowania i systemu podatkowego dotyczącego spółdzielni hiszpańskich, w tym spółdzielni rolniczych. W ustawie dokonano rozróżnienia między „spółdzielniami chronionymi” a „spółdzielniami szczególnie chronionymi”. „Spółdzielnie chronione” są to spółdzielnie, które przestrzegają zasad i przepisów wynikających z ogólnej ustawy o spółdzielczości lub ustaw poszczególnych wspólnot autonomicznych. „Spółdzielnie szczególnie chronione” są to spółdzielnie pracy, spółdzielnie rolnicze, spółdzielnie wspólnotowego użytkowania gruntów, spółdzielnie morskie oraz spółdzielnie konsumentów i użytkowników. Zgodnie z ustawą najwyższy poziom ochrony przyznany tym ostatnim spółdzielniom wynika z charakteru odnośnych sektorów, ekonomicznych możliwości członków i większego stopnia ich zbliżenia do zasad wzajemności.

⁽⁷⁾ Chodzi tu o środki dotyczące zmiany ustawy nr 37/1992 przewidzianej w dekrecie królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 oraz o środki podatkowe przewidziane w rozporządzeniu ministra finansów z dnia 29 listopada 2000 r. w sprawie stosowania do niektórych rodzajów działalności hodowlanej podlegających systemowi obiektywnej oceny wskaźnika korygującego w odniesieniu do pasz nabywanych od osób trzecich. Chodzi również o obniżenie wydajności netto w ramach systemu obiektywnej oceny podatku dochodowego od osób fizycznych w odniesieniu do działalności rolniczej i hodowlanej; obniżenie wskaźnika procentowego służącego do obliczania kwartalnych wpłat w ramach uproszczonego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do niektórych rodzajów działalności rolniczej; oraz o środek podatkowy polegający na zwiększeniu odsetka wydatków trudnych do uzasadnienia w ramach podatku dochodowego od osób fizycznych w odniesieniu do przekazywania własności niektórych gruntów i gospodarstw rolnych, o którym mowa w siódmym przepisie przejściowym ustawy nr 14/2000. W swojej decyzji Komisja uznała te środki za niezgodne z TFUE.

⁽⁸⁾ Chodzi o pomoc państwa przyznaną przez Hiszpanię na rzecz właścicieli gospodarstw rolnych w formie dopłat do oprocentowania pożyczek i gwarancji przewidzianych w decyzji Ministerstwa Rolnictwa z dnia 15 listopada 2000 r. zawiadamiającej o publikacji porozumienia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 2000 r. oraz o środek rozszerzenia na lata obrotowe 2000 i 2001 przywilejów podatkowych mających zastosowanie w ramach podatku dochodowego od osób fizycznych w odniesieniu do przekazywania własności niektórych gruntów i gospodarstw rolnych, o którym mowa w siódmym przepisie przejściowym ustawy nr 14/2000. W swojej decyzji Komisja uznała te środki za niezgodne z TFUE.

⁽⁹⁾ BOE 241 z 7.10.2000, s. 34614.

⁽¹⁰⁾ BOE 170 z 17.7.1999, s. 27027.

⁽¹¹⁾ BOE 304 z 20.12.1990, s. 37970.

⁽¹²⁾ BOE 241 z 8.10.1998, s. 33517.

- (19) Jeśli chodzi o skład podstawy opodatkowania spółdzielni, dochody z działalności spółdzielczej (realizowanej w transakcjach z członkami) i dochody z działalności pozaspółdzielczej (realizowanej w transakcjach z osobami niebędącymi członkami spółdzielni) są uwzględniane oddzielnie i nie są opodatkowane w taki sam sposób. Spółdzielnia powinna więc prowadzić oddzielną księgowość w odniesieniu do tych dwóch rodzajów działalności.
- (20) System podatkowy mający zastosowanie do spółdzielni rolniczych jako „spółdzielni szczególnie chronionych” jest taki sam jak system spółdzielni chronionych, z wyjątkiem określonych poniżej przypadków:
- *podatek od osób prawnych*: podatkiem tym objęte są zyski spółek i innych osób prawnych. Do podstawy opodatkowania odpowiadającej dochodom z działalności spółdzielczej (transakcje z członkami) stosuje się obniżoną stawkę wynoszącą 20 %, podczas gdy do podstawy opodatkowania odpowiadającej dochodom z działalności pozaspółdzielczej (transakcje z osobami niebędącymi członkami spółdzielni lub osobami trzecimi) podlega powszechnej stawce wynoszącej 35 % (art. 33 ust. 2). Ponadto odlicza się 50 % wkładów zasilających obowiązkowy fundusz rezerwowy (art. 16 ust. 5)⁽¹³⁾ i 100 % kwot przeznaczonych na fundusz na rzecz kształcenia i promocji (art. 18 ust. 2)⁽¹⁴⁾. Wprowadzono również ulgę, jednak wyłącznie w odniesieniu do spółdzielni szczególnie chronionych, w wysokości 50 % kwoty podatku określonej jako algebraiczna suma kwot wynikających z zastosowania przewidzianych stawek podatkowych do dodatnich lub ujemnych podstaw opodatkowania działalności spółdzielczej i pozaspółdzielczej, gdy spółdzielnia osiąga wynik dodatni (art. 34 ust. 2). Ponadto spółdzielnie te korzystają również z możliwości amortyzacji składników nowych środków trwałych podlegających amortyzacji nabytych w ciągu trzech pierwszych lat od wpisu do rejestru spółdzielni,
  - *podatek od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego*: ten podatek pośredni nakłada się na różne czynności prawne, takie jak odpłatne przeniesienie własności, czynności prawne sporządzone w formie dokumentu urzędowego lub niektóre czynności w spółkach (takie jak finansowanie spółki poprzez podwyższenie kapitału). Przewidziane jest zwolnienie w przypadku utworzenia, podwyższenia kapitału, połączenia lub podziału; w przypadku udzielania i umorzenia pożyczek, w tym pożyczek w postaci obligacji;
- w przypadku nabycia przedmiotów majątkowych i praw przekazywanych na fundusz na rzecz kształcenia i promocji w celu realizacji ich celów; zwolnienie w odniesieniu do transakcji nabycia przedmiotów majątkowych i praw przeznaczonych bezpośrednio do realizacji celów społecznych i statutowych wyłącznie dla spółdzielni szczególnie chronionych (art. 33 ust. 1 i art. 34 ust. 1),
- *podatek od działalności gospodarczej*: ten lokalny podatek ma na celu bezpośrednie opodatkowanie wszelkiego rodzaju działalności gospodarczej – przedsiębiorców, działalności zawodowej lub artystycznej – prowadzonej przez osoby fizyczne lub prawne na terytorium Hiszpanii. Przewidziano ulgę w tym podatku w wysokości 95 % (art. 33 ust. 4 lit. a)),
  - *podatek od nieruchomości*: jest to podatek lokalny, który nakłada się z tytułu użytkowania prawa własności i innych praw rzeczowych odnoszących się do nieruchomości. Przewidziano ulgę w wysokości 95 % tego lokalnego podatku od nieruchomości o charakterze wiejskim należących do spółdzielni rolniczych i spółdzielni wspólnego użytkowania gruntów (art. 33 ust. 4 lit. b)).
- (21) Ponadto art. 13 ustawy przewiduje, że żadna spółdzielnia, bez względu na kategorię, do której należy, nie może zawierać transakcji z osobami trzecimi niebędącymi jej członkami w wymiarze przekraczającym 50 % jej transakcji ogółem bez utraty statusu spółdzielni chronionej podatkowo.
- (22) Budżet środków na rzecz spółdzielni rolniczych pozostaje nieznanym ze względu na sam ich charakter. Czas trwania tych środków jest natomiast nieokreślony.
- 2. Argumenty podnoszone przez Komisję w ramach wszczęcia postępowania wyjaśniającego**
- (23) Komisja oparła decyzję o wszczęciu postępowania na poniższych argumentach.
- (24) Zatwierdzenie dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000 zakładało, zgodnie z decyzją o wszczęciu postępowania, przyznanie korzyści podatkowych dla spółdzielni rolniczych, którymi nie były one objęte przed zatwierdzeniem wspomnianego dekretu.
- (25) Pierwsza korzyść polega na zniesieniu wymogu ustanowienia podmiotu posiadającego własną osobowość prawną, podlegającego powszechnemu systemowi podatkowemu (tj. mniej obciążającego systemu podatkowego) w odniesieniu do dostaw oleju napędowego B na rzecz osób trzecich niebędących członkami spółdzielni, dzięki czemu spółdzielnie płaciłyby od takich transakcji mniejsze podatki niż wcześniej. Inaczej rzecz ujmując, przed zmianą ustawy dystrybucja oleju napędowego B przez spółdzielnie rolnicze dla osób niebędących członkami spółdzielni podlegała obowiązkowi ustanowienia podmiotu posiadającego własną osobowość prawną. Od zmiany ustawy nr 27/1999 spółdzielnie te nie podlegają temu obowiązkowi, a przedmiotowe transakcje objęte są korzystnym opodatkowaniem.

⁽¹³⁾ Obowiązek ustanowienia tego funduszu rezerwowego nakłada na spółdzielnie art. 55 ustawy nr 27/1999. Fundusz zasilają przede wszystkim nadwyżki z działalności spółdzielczej i zyski z działalności pozaspółdzielczej. Podobny obowiązek spoczywa na spółkach kapitałowych, które na mocy art. 214 hiszpańskiej ustawy nr 1564/1989 o spółkach akcyjnych, muszą przeznaczyć kwotę w wysokości 10 % zysku wypracowanego w danym roku obrotowym na ustawowy fundusz rezerwowy do momentu, w którym fundusz ten osiągnie poziom co najmniej 20 % kapitału zakładowego spółki (BOE z 27.12.1989).

⁽¹⁴⁾ Obowiązek ustanowienia tego funduszu nakłada na spółdzielnie art. 56 ustawy nr 27/1999.

- (26) Druga korzyść polega na zniesieniu maksymalnego poziomu 50 % wyznaczonego dla spółdzielni rolniczych w odniesieniu do dostaw oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni bez utraty statusu spółdzielni chronionej podatkowo. Inaczej rzecz ujmując, przed zmianą ustawy nr 27/1999 spółdzielnie rolnicze musiały ograniczyć transakcje dotyczące dostaw dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni do 50 % obrotów, jeśli nie chciały utracić ulgi podatkowej. Od zmiany ustawy mogą przekroczyć tę granicę bez konieczności rezygnowania ze statusu spółdzielni chronionej podatkowo.
- (27) Ma to być szczególny środek mający zastosowanie wyłącznie do spółdzielni rolniczych, któremu towarzyszy korzyść podatkowa, przyznany w związku ze wzrostem kosztów paliwa, polegający na płaceniu obniżonego podatku w porównaniu z normalnym podatkiem uiszczanym przed zmianą ustawy nr 27/1999.
- (28) Komisja uznała na podstawie dostępnych wówczas informacji, że środki te wydają się przynosić spółdzielniom rolniczym korzyść poprzez zmniejszenie obciążeń, które normalnie obciążają ich budżet. Utrata dochodów podatkowych jest równoznaczna z użyciem zasobów państwowych w formie wydatków budżetowych (pkt 10 obwieszczenia Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej⁽¹⁵⁾). W związku z tym środek ten należało uznać za selektywny środek podatkowy, który miał wpływ na zasoby państwowe.
- (29) Na etapie wszczęcia postępowania i na podstawie dostępnych wówczas informacji Komisja uznała, że środki należy uznać za środki podatkowe, które można przypisać państwu i które dotyczą zasobów państwowych, zapewniają selektywną korzyść i nie wydają się uzasadnione charakterem lub strukturą systemu podatkowego, tzn. że należy je uznać za selektywną pomoc przyznaną przez państwo.
- (30) Informacje dostarczone przez władze hiszpańskie, według których w latach 1999–2000 miał miejsce wzrost cen paliw o 47 %, który wywołał zakłócenia porządku publicznego, strajki oraz przerwy w dostawach produktów energetycznych i żywności, nie pozwalały uznać na tym etapie postępowania, że chodzi o zdarzenie nadzwyczajne w rozumieniu art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE.
- (31) Również zgodnie z dostępnymi informacjami środki wsparcia na rzecz spółdzielni rolniczych można by utożsamić z pomocą państwa, której celem jest poprawa sytuacji finansowej tych spółdzielni, która jednak nie przyczynia się w żaden sposób do rozwoju sektora. W konsekwencji pomoc tę należało uznać za pomoc na prowadzenie działalności, niezgodną z rynkiem wewnętrznym.
- (32) W świetle powyższych rozważań Komisja uznała, że nie wydaje się, iż przedmiotowe środki, o ile zostały uznane za pomoc państwa, mogą zostać objęte odstępstwami przewidzianymi w art. 107 ust. 2 i 3 TFUE i w związku z tym podjęła decyzję o wszczęciu przeciwko tym środkom postępowania przewidzianego w art. 108 ust. 2 TFUE.

III. UWAGI PRZEDSTAWIONE PRZEZ ZAINTERESOWANE OSOBY TRZECIE

1. Uwagi Stowarzyszenia Kierowników Stacji Paliw

- (33) Stowarzyszenie to uważa, że dekret królewski z mocą ustawy nr 10/2000 przyznaje spółdzielniom rolniczym przywileje podatkowe.
- (34) Po pierwsze, zniesienie wymogu ustanowienia podmiotu posiadającego własną osobowość prawną, podlegającego powszechnemu systemowi podatkowemu dla celów dystrybucji oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni, stanowi korzyść podatkową, dzięki której spółdzielnie zapłacą mniejsze podatki niż płaciły wcześniej z tytułu dystrybucji oleju napędowego, ponieważ transakcje te podlegają korzystnemu opodatkowaniu.
- (35) Po drugie, zniesienie maksymalnego poziomu 50 %, wyznaczonego obecnie dla spółdzielni w odniesieniu do realizacji transakcji dotyczących dostaw oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni bez utraty ulgi podatkowej, stanowi kolejną korzyść podatkową.
- (36) Według tego stowarzyszenia dekret królewski z mocą ustawy nr 10/2000 sprzyja tworzeniu na obrzeżach rynku równoległej sieci z korzyścią dla spółdzielni jako podmiotów „wspieranych” przez sektor publiczny, który zwalnia je ponadto z obowiązku przestrzegania wymogów prawnych nałożonych na ich konkurentów. Wszystko to ma na celu zapewnienie spółdzielniom obniżenia ceny, która jest wynikiem normalnych mechanizmów rynkowych, nie przewidując przy tym jakiegokolwiek odszkodowania dla właścicieli punktów sprzedaży dla konsumentów (dystrybutorzy detaliczni), których znaczna część zostanie wykluczona z rynku.

2. Uwagi Stowarzyszenia Przedsiębiorców Prowadzących Stacje Paliw Wspólnoty Madryckiej, Katalońskiej Federacji Stacji Paliw i Hiszpańskiej Konfederacji Stacji Paliw

- (37) Stowarzyszenia te, które reprezentują prawie cały sektor stacji paliw w Hiszpanii, uważają, że dekret królewski z mocą ustawy nr 10/2000 zawiera przepisy, których celem jest uwolnienie spółdzielni rolniczych od różnych obciążeń podatkowych przy dystrybucji oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni poprzez objęcie tej działalności statusem działalności szczególnie chronionej w ramach systemu podatkowego w przypadku sprzedaży paliwa osobom trzecim.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 384 z 10.12.1998, s. 3.

- (38) Według tych stowarzyszeń spółdzielnie rolnicze uzyskują, od chwili wejścia w życie dekrety królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000, wymienione poniżej korzyści przy sprzedaży oleju napędowego B osobom trzecim.
- (39) Jeśli chodzi o podatek od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, spółdzielnie są z niego zwolnione w przypadku utworzenia, podwyższenia kapitału, połączenia lub podziału; w przypadku przyznania i umorzenia pożyczek, w tym pożyczek w postaci obligacji; w przypadku nabycia przedmiotów majątkowych i praw przekazywanych na fundusz na rzecz kształcenia i promocji w celu realizacji ich celów i w przypadku transakcji nabycia przedmiotów majątkowych i praw przeznaczonych bezpośrednio do realizacji celów spółdzielczych i statutowych.
- (40) Jeśli chodzi o podatek od osób prawnych, biorąc pod uwagę, że dekret królewski z mocą ustawy nr 10/2000 uznaje sprzedaż oleju napędowego B osobom trzecim niebędącym członkami spółdzielni za gospodarczy wynik działalności spółdzielni, wspomniana działalność podlega opodatkowaniu według stawki 20 % i możliwa jest również z tytułu tej działalności amortyzacja nowych środków trwałych, podlegających amortyzacji, nabytych w ciągu trzech lat od wpisu do rejestru spółdzielni; spółdzielnie korzystają ponadto z ulgi w wysokości 50 % kwoty podatku.
- (41) Jeśli chodzi o podatek od działalności gospodarczej, spółdzielnie korzystają z ulgi w wysokości 95 % kwoty podatku.
- (42) Jeśli chodzi o podatek od nieruchomości, spółdzielnie korzystają z ulgi w wysokości 95 % kwoty podatku.
- 3. Uwagi Konfederacji Hiszpańskich Spółdzielni Rolniczych**
- (43) W skład tej konfederacji wchodzi większość hiszpańskich spółdzielni rolniczych.
- (44) Spółdzielnie rolnicze rozpoczęły działalność w zakresie dystrybucji produktów ropopochodnych od chwili wejścia w życie rozporządzenia⁽¹⁶⁾ ministerstwa gospodarki i finansów z dnia 31 lipca 1986 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dostaw i sprzedaży paliw silnikowych i paliw płynnych będących przedmiotem monopolu na produkty ropopochodne⁽¹⁷⁾. Ustawa nr 34/1992 z dnia 22 grudnia 1992 dotycząca regulacji sektora produktów ropopochodnych⁽¹⁸⁾ ustanawia nowy system dystrybucji produktów ropopochodnych.
- (45) Sytuacja prawna spółdzielni rolniczych uległa nagłej zmianie w następstwie publikacji ustawy nr 34/1998,
- a w szczególności jej piętnastego przepisu dodatkowego, który zakazuje spółdzielniom dystrybucji produktów ropopochodnych (zarówno oleju napędowego, jak i benzyny) osobom trzecim, chyba że ustanowią w tym celu podmiot posiadający własną osobowość prawną, podlegający powszechnemu systemowi podatkowemu.
- (46) Według tej konfederacji dekret królewski z mocą ustawy nr 10/2000 zniósł jedynie częściowo, ograniczenie wolnej konkurencji, jakie zakładał zakaz wprowadzony w ustawie nr 34/1998 w drodze jej piętnastego przepisu dodatkowego.
- (47) Ulgi podatkowe, z których korzystają spółdzielnie, należy rozpatrywać w powiązaniu z normami w zakresie dostosowania technicznego i obowiązkami spółdzielni, które z nich wynikają.
- (48) Spółdzielnie muszą wyraźnie rozróżnić dwa rodzaje transakcji dla celów ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem od osób prawnych: transakcje finalizowane z członkami spółdzielni i transakcje finalizowane z osobami niebędącymi członkami spółdzielni lub osobami trzecimi. Norma w zakresie dostosowania technicznego, o której mowa w art. 16 ustawy nr 20/1990, polega na ustalaniu podstawy opodatkowania oddzielnie dla dochodów spółdzielni pochodzących z transakcji zrealizowanych z jej członkami, z jednej strony, i dla dochodów z działalności pozaspółdzielczej pochodzących z transakcji zrealizowanych przez spółdzielnie z osobami niebędącymi ich członkami lub osobami trzecimi, z drugiej strony.
- (49) Artykuł 33 ustawy nr 20/1990 stanowi, że w ramach podatku dochodowego od spółdzielni zróżnicowana stawka podatkowa, odpowiednio 20 % i 35 % (stawka powszechna) podstawy opodatkowania stosuje się do dochodów z działalności spółdzielczej i z działalności pozaspółdzielczej, przy czym do tych ostatnich zalicza się między innymi dochody uzyskane przez spółdzielnie rolnicze w ramach transakcji z osobami trzecimi. W konsekwencji zyski, jakie spółdzielnia rolnicza czerpie z transakcji z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni nie są objęte żadną ulgą.
- (50) Jeśli chodzi o podatek od osób prawnych należny od spółdzielni, art. 23 ustawy nr 20/1990 określa kwotę podatku jako algebraiczną sumę kwot wynikających z zastosowania określonych stawek podatkowych do dodatnich lub ujemnych podstaw opodatkowania, przy czym wspomniana kwota jest uznawana za kwotę wymagalną (*cuota integra*), gdy spółdzielnia osiąga wynik dodatni. System zwolnień podatkowych na rzecz spółdzielni szczególnie chronionych – jakimi są zasadniczo spółdzielnie rolnicze – przewidziany w art. 34 wspomnianej ustawy, polega na przyznaniu obniżki o 50 % wymagalnej kwoty podatku określonej wcześniej w art. 23.

⁽¹⁶⁾ BOE 188 z 7.8.1986, s. 27907.

⁽¹⁷⁾ BOE 58 z 9.3.1970, s. 3820.

⁽¹⁸⁾ BOE 308 z 24.12.1992, s. 43867.

- (51) Obniżki tej nie można oceniać niezależnie od podatkowego traktowania nadwyżki netto rozdzielanej między członków spółdzielni w ramach podatku dochodowego od osób fizycznych. W danej spółdzielni zysk przedsiębiorstwa jest dzielony między członków w zależności od działalności wykonywanej w ramach spółdzielni w danym roku obrotowym, a nie w zależności od wniesionego kapitału: to właśnie określa się jako nadwyżkę netto, która różni się całkowicie od dywidendy w spółce kapitałowej.
- (52) Uwzględniając tę specyfikę, zwolnienie w wysokości 50 % przyznane spółdzielniom szczególnie chronionym w ramach podatku od osób prawnych należy ocenić w świetle podwójnego opodatkowania dywidend/nadwyżek w ramach podatku od osób prawnych z jednej strony i w ramach podatku dochodowego od osób fizycznych z drugiej strony. Odpowiednik złączenia podwójnego opodatkowania w relacji spółka kapitałowa – udziałowiec (dywidenda) nie występuje w relacji spółdzielnia – członek spółdzielni (podział nadwyżki netto), co sprawia, że nadwyżki netto są bardziej obciążone podatkiem niż dywidendy.
- (53) Rozróżnienie to znajduje odzwierciedlenie w art. 23 ustawy nr 40/1998 z dnia 9 grudnia 1998 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych i innych normach podatkowych⁽¹⁹⁾, który potwierdza zróżnicowane traktowanie podatkowe stosowane wobec dywidend (właściwych dla spółek kapitałowych podlegających powszechnemu systemowi podatkowemu) i wobec nadwyżek netto (właściwych dla podmiotów spółdzielczych podlegających specjalnemu systemowi podatkowemu).
- (54) Ponadto zwolnienia podatkowe w ramach podatku dochodowego od osób fizycznych przewidziane w art. 66 ustawy nr 40/1998 także różnią się w zależności od rodzaju spółki: w przypadku dywidend wspomniany artykuł przewiduje zwolnienie w wysokości 40 %, a w przypadku nadwyżek netto – odsyła do art. 32 ustawy nr 20/1990 o systemie podatkowym mającym zastosowanie do spółdzielni, który stanowi, że zwolnienie w odniesieniu do podwójnego opodatkowania wynosi 10 % w przypadku spółdzielni chronionej i 5 % w przypadku spółdzielni szczególnie chronionej.
- (55) Spółdzielnie podlegają ponadto szczególnym obowiązkom, z których zwolnione są przedsiębiorstwa objęte powszechnym systemem podatkowym, w szczególności obowiązkom finansowym ustanowionym w ustawie nr 27/1999, która nakazuje zamrożenie środków niepodlegających podziałowi między członków, jak w przypadku ustanawiania obowiązkowych funduszy spółdzielczych.
- (56) Po pierwsze istnieje obowiązkowy fundusz rezerwowy, który jest przeznaczony w szczególności na konsolidację, rozwój lub zabezpieczenie spółdzielni, którego nie można rozdzielać między członków, jak stanowi art. 55 ustawy nr 27/1999. Jest on częścią niepodzielnego majątku spółdzielni i w przypadku rozwiązania spółdzielni zostaje przekazany skarbowi państwa, który przeznaczą go na utworzenie funduszu na rzecz promocji spółdzielczości. Zgodnie z ustawą nr 27/1999 minimalny wkład do wspomnianego funduszu rezerwowego składa się z dochodów z działalności spółdzielczej w wysokości 20 % i z dochodów z działalności poza spółdzielczą w wysokości 50 % (tj. dochodów pochodzących z transakcji spółdzielni z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni), do których dochodzą składki członkowskie wpłacane przez członków spółdzielni i kwoty odliczane od ich obowiązkowego wkładu w kapitał spółdzielni w przypadku rezygnacji z członkostwa. Wynika z tego, że członek spółdzielni nigdy nie może odzyskać całości swojego wkładu w przedsiębiorstwo i że część nadwyżki przedsiębiorstwa jest zamrażana.
- (57) Po drugie istnieje fundusz na rzecz kształcenia i promocji, regulowany art. 56 ustawy nr 27/1999, którego celem jest szkolenie i kształcenie członków i pracowników spółdzielni, rozpowszechnianie zasad spółdzielczości, promowanie stosunków między spółdzielniami, promocja kulturalna i zawodowa oraz pomoc na rzecz lokalnej zbiorowości lub społeczności ogólnie. Zgodnie z ustawą nr 27/1999 minimalny wkład do tego funduszu wynosi 5 % dochodów spółdzielni. Z tego samego tytułu co w przypadku obowiązkowego funduszu rezerwowego wkładu tego nie można dzielić między członków, nawet w razie rozwiązania spółdzielni.
- (58) W konsekwencji maksymalna nadwyżka, która podlega podziałowi między członków, jest niższa w przypadku spółdzielni niż nadwyżka generowana przez spółki kapitałowe, w których możliwość dysponowania zyskami jest większa, ponieważ te ostatnie są zobowiązane do zasilania tych funduszy częścią zysków z bieżącego roku obrotowego.
- (59) Korzyść podatkowa, którą spółdzielnia może uzyskać w związku z częściowym zwolnieniem z podatku od osób prawnych, jest korygowana poprzez podwójne opodatkowanie z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych stosowanego do członków spółdzielni, których obciążenie podatkowe jest w związku z tym wyższe.
- (60) Ogólne spojrzenie na system podatkowy, któremu podlegają spółdzielnie, uwzględniające zarazem korzyści i obowiązki, można zilustrować za pomocą poniższych przykładów.
- (61) Pierwszy przykład dotyczy analizy dostępnych środków netto w przypadku członka spółdzielni w odróżnieniu od udziałowca spółki podlegającej powszechnemu systemowi podatkowemu w Hiszpanii, jeżeli za punkt wyjścia przyjmie się takie same dochody – 150 jednostek waluty (zwanych dalej j.w.).

⁽¹⁹⁾ BOE 295 z 10.12.1998, s. 40730.

Założenie: dochody z działalności spółdzielczej (50 %) i z działalności pozaspółdzielczej (50 %) na podstawie ustawy nr 27/1999; wypłata całego zysku do dyspozycji na rzecz członka spółdzielni. Krańcowa stawka podatku dochodowego od osób fizycznych: 48 %

	Spółdzielnia	Spółka kapitałowa
Dochody	Dochód z działalności spółdzielczej: 75 (50 %) Dochód z działalności pozaspółdzielczej: 75 (50 %) Ogółem: 150	150
Wkład na fundusze spółdzielcze	Fundusz: na rzecz kształcenia i promocji: 5 % dochodu z działalności spółdzielczej = 3,75 Fundusz: rezerwy obowiązkowe: 20 % dochodu z działalności spółdzielczej = 15 50 % dochodu z działalności pozaspółdzielczej = 37,5 Ogółem: 56,25	0
Dochody po przekazaniu środków na fundusze	Dochód z działalności spółdzielczej: 56,25 Dochód z działalności pozaspółdzielczej: 37,5 Ogółem: 93,75	150
Podatek od osób prawnych:	Dochód z działalności spółdzielczej: $(75 - 11,25) \times 20 \% = 12,75$ Dochód z działalności pozaspółdzielczej: $(75 - 18,75) \times 35 \% = 19,687$ Ogółem: 32,437	$150 \times 35 \% = 52,5$
Zysk do dyspozycji	$93,75 - 32,437 = 61,313$	$150 - 52,5 = 97,5$
Podatek dochodowy od osób fizycznych	Podstawa opodatkowania: $61,313 \times 100 \% = 61,313$ Należna kwota (pełna stawka): $61,313 \times 48 \% = 29,430$ Ulga: $61,313 \times 10 \% = 6,131$ Kwota do uiszczenia po zastosowaniu ulgi: $9,430 - 6,131 = 23,299$	Podstawa opodatkowania = $97,5 \times 140 \% = 136,5$ Należna kwota (pełna stawka): $136,5 \times 48 \% = 65,52$ Ulga: $97,5 \times 40 \% = 39$ Kwota do uiszczenia po zastosowaniu ulgi: $65,52 - 39 = 26,52$
Dochód netto uzyskany przez członka/udziałowca	$61,313 - 23,299 = 38,014$	$97,5 - 26,52 = 70,98$

- (62) Biorąc pod uwagę krańcową stawkę podatkową przewidzianą w ramach podatku dochodowego od osób fizycznych, można stwierdzić, że przy takim samym dochodzie wyjściowym wynoszącym 150 j.w. dochód netto uzyskany przez członka spółdzielni wyniósłby 38 j.w., podczas gdy dochód uzyskany przez udziałowca spółki objętej powszechnym systemem podatkowym wyniósłby 71 j.w. Ponadto, jak wyjaśniono powyżej, podwójne opodatkowanie w ramach podatku od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych znosi pierwotny efekt ulgi przyznanej w ramach podatku od osób prawnych.
- (63) W drugim przykładzie, w którym procentowy udział transakcji spółdzielni z członkami i transakcji z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni, tj. dochodów z działalności spółdzielczej i z działalności pozaspółdzielczej jest różny, należałoby stwierdzić, że gdy udział dochodów z działalności pozaspółdzielczej wzrasta w relacji do dochodów z działalności spółdzielczej, środki przeznaczane na fundusze obowiązkowe oraz podatek dochodowy rosną proporcjonalnie, podczas gdy odsetek zysku do dyspozycji maleje; wynikałoby z tego, że dochód netto uzyskany przez każdego członka spółdzielni jest niższy, gdy dochody z działalności pozaspółdzielczej są większe.

Analiza różnych założeń dotyczących podziału na dochody z działalności spółdzielczej i dochody z działalności pozaspółdzielczej

Założenie	Spółka szczególnie chroniona				Spółka kapitałowa
	Dochód z działalności spółdzielczej: 75 % Dochód z działalności pozaspółdzielczej: 25 %	Dochód z działalności spółdzielczej: 66,66 % Dochód z działalności pozaspółdzielczej: 33,33 %	Dochód z działalności spółdzielczej: 50 % Dochód z działalności pozaspółdzielczej: 50 %	Dochód w z działalności spółdzielczej: 25 % Dochód z działalności pozaspółdzielczej: 75 %	
Dochody	150	150	150	150	150
Wkład na fundusze spółdzielcze	46,875	50	56,25	65,625	0
Dochody po zasileniu funduszy	103,125	100	93,75	84,375	150
Podatek od osób prawnych:	28,97	30,125	32,437	35,906	52,5

	Spółka szczególnie chroniona				Spółka kapitałowa
Zysk do dyspozycji	74,155	69,875	61,313	48,469	97,5
Podatek dochodowy od osób fizycznych	28,179	26,55	23,299	18,418	26,52
Uzyskany dochód netto	45,976	43,325	38,014	30,051	70,98

(64) Podsumowując, konfederacja spółdzielni rolniczych uważa, że przepisy prawa dotyczące opodatkowania spółdzielni rolniczych w Hiszpanii należy analizować całościowo. Opodatkowanie to stwarza różnice i zawiera elementy korzyści, które są jednak powiązane ze szczególnymi obowiązkami (takimi jak wkłady na obowiązkowe fundusze, sposób traktowania kapitału, podwójne opodatkowanie).

IV. UWAGI PRZEDSTAWIONE PRZEZ HISZPANIĘ

(65) W piśmie z dnia 11 czerwca 2001 r. Hiszpania przywołała poniższe argumenty.

(66) Według Hiszpanii utożsamienie środków wsparcia na rzecz spółdzielni z pomocą państwa z powodu tego, że spółdzielnie zapłacą niższe podatki niż przed wprowadzeniem zmiany, nie jest uzasadnione ze względów wyjaśnionych poniżej.

(67) Środki wprowadzone dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 mają na celu liberalizację sektora dostaw oleju napędowego poprzez zniesienie barier nałożonych na spółdzielnie rolnicze w zakresie dystrybucji tego paliwa na rzecz osób trzecich, przy czym nie powoduje to uprzywilejowanego traktowania podatkowego tych podmiotów.

(68) W ramach systemu podatkowego dotyczącego spółdzielni rolniczych rozróżnia się działalność realizowaną z członkami w ramach spółdzielni oraz działalność realizowaną z osobami niebędącymi członkami spółdzielni. Dochody z tej ostatniej działalności określa się jako dochody z działalności pozaspółdzielczej. Wynika z tego, że system podatkowy w zakresie podatku od osób prawnych mający zastosowanie do wspomnianych dochodów odpowiada systemowi powszechnemu, któremu podlegają wszystkie inne podmioty, które prowadzą tę samą działalność.

(69) System podatkowy dotyczący spółdzielni reguluje ustawa nr 20/1990, której art. 21 uznaje za dochody z działalności pozaspółdzielczej dochody uzyskane w wyniku wykonywania przez spółdzielnię działalności w relacji z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni, w taki sposób, że te dochody z działalności pozaspółdzielczej są opodatkowane ogólną stawką podatku od osób prawnych zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy nr 43/1995 z dnia 27 grudnia o podatku od osób prawnych⁽²⁰⁾. Ponadto szósty przepis dodatkowy ustawy nr 27/1999 z dnia 16 lipca 1999 r. o spółdzielczości nakazuje tym podmiotom prowadzenie oddzielnej księgowości w odniesieniu do transakcji z udziałem osób trzecich niebędących członkami spółdzielni.

(70) Środki wprowadzone dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 mają na celu liberalizację sektora dostaw oleju napędowego B poprzez zezwolenie spółdzielniom rolniczym na dostarczanie wspomnianego paliwa, bez względu na udział takich transakcji w wszystkich transakcjach zawieranych przez spółdzielnie, przy czym nie powoduje to utraty przez nie możliwości korzystania z systemu podatkowego

dotyczącego działalności spółdzielczej. Rozwiązanie to ma umożliwić spółdzielni prowadzenie tej działalności bez potrzeby ustanawiania innego odrębnego podmiotu, przy czym opodatkowanie w ramach podatku od osób prawnych jest takie samo w obu sytuacjach, w związku z czym dochody uzyskiwane poprzez dostawy oleju napędowego B osobom trzecim podlegają powszechnemu systemowi w zakresie podatku od osób prawnych.

(71) Podsumowując, według Hiszpanii środki wprowadzone dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 nie stanowią pomocy państwa, ponieważ nie mają wpływu na przedsiębiorstwa konkurencyjne, które prowadzą tę samą działalność (dystrybucja oleju napędowego B), biorąc pod uwagę fakt, że wszystkie przedsiębiorstwa sektora, w tym spółdzielnie rolnicze, podlegają takiemu samemu opodatkowaniu w zakresie podatku od osób prawnych.

(72) Hiszpania uzupełniła swoje uwagi dotyczące tego środka, przekazane w piśmie z dnia 6 czerwca 2001 r., w ramach uwag do uwag zainteresowanych stron, przesłanych pismami z dnia 1 i z dnia 30 października 2001 r. W piśmie z dnia 1 października 2001 r. Hiszpania dodała poniższe uwagi.

(73) Zarówno wzrost ceny ropy naftowej, jak i deprecjacja euro względem dolara, były zdarzeniami, które spowodowały znaczącą zmianę normalnych warunków prowadzenia działalności rolniczej i wywołały kryzys w tym sektorze, który dotknął gospodarstwa rolne, pogarszając ich wyniki ekonomiczne i zagrażając przetrwaniu dużej liczby spośród nich, jeżeli ta tendencja miałaby się utrzymać.

(74) W obliczu tej sytuacji rząd hiszpański zdecydował o podjęciu środków zarówno koniunkturalnych, jak i strukturalnych, takich jak wzmocnienie liberalizacji sektora dostaw paliw w celu umożliwienia gospodarstwom rolnym i hodowlanym dalszego prowadzenia działalności i utrzymania się na niezbędnym poziomie konkurencyjności.

(75) Środki wsparcia ustanowione dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 wpisują się w politykę liberalizacji sektora paliw. W szczególności środki te znoszą pewne ograniczenia, które hiszpańskie przepisy prawa nakładały na spółdzielnie rolnicze, co zakłada, w sposób niepozostawiający wątpliwości, otwarcie rynku w sektorze dystrybucji oleju napędowego B w Hiszpanii.

(76) Ten fakt wyjaśnia zwolnienie spółdzielni z obowiązku ograniczenia transakcji w zakresie dystrybucji oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni do 50 % transakcji z udziałem członków oraz zniesienie uzależnienia działalności w zakresie detalicznej dystrybucji produktów ropopochodnych na rzecz osób trzecich niebędących członkami spółdzielni od ustanowienia podmiotu posiadającego osobowość prawną odrębną od spółdzielni. Ten ostatni wymóg ograniczał pole działania spółdzielni rolniczych i był częściowo sprzeczny z ustawą nr 27/1999, zgodnie z którą spółki utworzone na mocy tej ustawy mogły organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju działalność gospodarczą.

⁽²⁰⁾ BOE 310 z 28.12.1995, s. 37072.

- (77) Zmianę, której celem było zachowanie przez spółdzielnie statusu podmiotów szczególnie chronionych, gdy prowadzą one dystrybucję oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni, należy interpretować jako środek znoszący niekorzystną sytuację, któremu nie towarzyszy jednak specjalny system podatkowy, dający większe korzyści w zakresie dystrybucji paliwa rolniczego dla osób trzecich.
- (78) Według Hiszpanii nieścisłe jest twierdzenie stowarzyszeń stacji paliw, że liberalizacja dystrybucji oleju napędowego przez spółdzielnie dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni jest równoznaczna z objęciem tych transakcji stawką podatkową wynoszącą 20 % w ramach podatku od osób prawnych. Wszystkie transakcje, które spółdzielnie realizują z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni, podlegają stawce ogólnej wynoszącej 35 %.
- (79) W piśmie z dnia 30 października 2001 r., które uzupełnia uwagi Hiszpanii do uwag zainteresowanych osób trzecich przekazane w piśmie z dnia 1 października 2001 r., Hiszpania dodała poniższe uwagi ministerstwa finansów.
- (80) W swoich uwagach stowarzyszenia stacji paliw opierają się na błędnej interpretacji skutków dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000 dla systemu podatkowego mającego zastosowanie do spółdzielni chronionych. Dochody z działalności pozaspółdzielczej podlegają ogólnej stawce wynoszącej 35 %, w tym zyski wygenerowane w ramach dystrybucji oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni.
- (81) Zmiany wprowadzone dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 mają na celu wyłącznie liberalizację sektora dystrybucji oleju napędowego B, umożliwiając spółdzielniom rolniczym dostarczanie tego paliwa, bez względu na udział takich transakcji w wszystkich transakcjach zawieranych przez spółdzielnię, przy czym nie powoduje to utraty przez nie możliwości korzystania z systemu podatkowego dotyczącego działalności spółdzielczej.
- (82) W każdym razie nie wprowadzono żadnej zmiany w systemie podatkowym mającym zastosowanie do transakcji dotyczących dostaw oleju napędowego B przez spółdzielnie, w związku z czym należy stwierdzić brak jakiegokolwiek środka, który można by uznać za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 TFUE.
- (83) Jeśli chodzi o podatek od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, z uwag stowarzyszeń stacji paliw wynika, że korzyści te pochodzą z okresu poprzedzającego przyjęcie dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000, więc spółdzielnie nie korzystają z nich w wyniku wejścia w życie tego dekretu. Korzyści te mają na celu promowanie tego rodzaju podmiotów oraz spółdzielczości w Hiszpanii.
- (84) Ponadto jeśli chodzi o podatki lokalne, krytyczne uwagi stowarzyszeń stacji paliw nie odnoszą się do obowiązujących korzyści podatkowych mających zastosowanie do spółdzielni szczególnie chronionych samych w sobie, lecz do zmiany wprowadzonej dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 polegającej na zmianie wymogów nakładanych na spółdzielnie rolnicze w celu korzystania przez nie ze statusu spółdzielni szczególnie chronionych, a mianowicie do faktu umożliwienia tym spółdzielniom dystrybucji oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni bez ograniczeń.
- (85) Hiszpania uważa, że żaden środek przyjęty przez rząd hiszpański na rzecz sektora rolnego nie zasługuje na określenie „pomoc państwa”, ponieważ środki te są całkowicie zgodne z przepisami art. 107 ust. 1 TFUE.

V. DECYZJA 2003/293/WE

- (86) W swojej decyzji 2003/293/WE Komisja doszła do następujących wniosków.
- (87) Zmiany wprowadzone dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 do ustawy nr 27/1999 i ustawy nr 20/1999 jedynie przywracają sytuację prawną obowiązującą przed przyjęciem ustawy nr 34/1998 w odniesieniu do dystrybucji produktów ropopochodnych przez spółdzielnie rolnicze do chwili jej przyjęcia.
- (88) Hiszpania wyjaśniła, że zgodnie z ustawą nr 20/1990 zyski, które spółdzielnie rolnicze uzyskują z transakcji z udziałem osób trzecich niebędących członkami spółdzielni, są opodatkowane ogólną stawką podatku od osób prawnych, a tym samym transakcje te nie są objęte żadną ulgą podatkową, oraz że zmiany wprowadzone dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 nie wpływają w żaden sposób na system podatkowy mający zastosowanie do transakcji dotyczących dostaw oleju napędowego B przez spółdzielnie dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni.
- (89) Spółdzielnie rolnicze, dzięki zmianom wprowadzonym dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000, mogą prowadzić tę działalność, nie mając przy tym obowiązku utworzenia nowej osoby prawnej dla celów dystrybucji oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni, oraz mogą przekroczyć poziom 50 % wielkości obrotów przy transakcjach dotyczących dostaw dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni bez utraty przywileju podatkowego.
- (90) Nie ulega wątpliwości, że jeśli chodzi o dochody pochodzące z transakcji z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni, spółdzielnie rolnicze są opodatkowane ogólną stawką podatku od osób prawnych na tych samych zasadach jak inne przedsiębiorstwa, pewne jest jednak również, że w wyniku wspomnianych zmian spółdzielnie mogą odtąd prowadzić dystrybucję oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni bez żadnego ograniczenia wielkości obrotów i bez obowiązku utworzenia nowej osoby prawnej, zachowując jednocześnie możliwość korzystania z odmiennego traktowania podatkowego przyznanego spółdzielniom.
- (91) Przed wejściem w życie dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000 spółdzielniom przysługiwały już korzyści podatkowe w zakresie podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej, podatku od nieruchomości i podatku od osób prawnych. Jeśli chodzi o ten ostatni podatek, transakcje zawierane z członkami spółdzielni są opodatkowane niższą stawką, a spółdzielnie szczególnie chronione, którymi co do zasady są spółdzielnie rolnicze, korzystają ze zwrotu 50 % w ramach podatku od osób prawnych.

- (92) Komisja uznała jednak za stosowne zbadanie korzyści podatkowych, które przysługują spółdzielniom, w świetle obowiązków nałożonych na spółdzielnie przez normy w zakresie dostosowania technicznego. Jak zasygnalizowała Konfederacja Hiszpańskich Spółdzielni Rolniczych w swoich uwagach, stwierdza Komisja w swojej decyzji, tej korzyści podatkowej nie można ocenić niezależnie od podatkowego traktowania nadwyżki netto członka spółdzielni w ramach podatku dochodowego od osób fizycznych, nadwyżki, która różni się całkowicie od dywidendy w spółce kapitałowej. Odpowiednik złagodzenia podwójnego opodatkowania w relacji spółka kapitałowa – udziałowiec (dywidenda) nie występuje w relacji spółdzielnia – członek spółdzielni (podział nadwyżki netto), co sprawia, że nadwyżki netto są bardziej obciążone podatkiem niż dywidendy. Korzyść, którą spółdzielnia może uzyskać z obniżki podatku od osób prawnych jest korygowana poprzez podwójne opodatkowanie z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, który stosuje się wobec członków spółdzielni, a więc poprzez zwiększenie obciążenia podatkowego.
- (93) Komisja uznała w swojej decyzji, że opodatkowanie spółdzielni rolniczych w Hiszpanii powinno być analizowane całościowo. Opodatkowanie to stwarza różnice w swojej strukturze i zawiera elementy korzyści, które są zrównoważone szczególnie obowiązkami (takimi jak wkłady na obowiązkowe fundusze, sposób traktowania kapitału, podwójne opodatkowanie).
- (94) W związku z tym, w świetle informacji przekazanych przez Hiszpanię i przez Konfederację Hiszpańskich Spółdzielni Rolniczych, Komisja uznała, że zmiany wprowadzone dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 do przepisów dotyczących spółdzielni rolniczych nie stanowią korzyści w formie zmniejszenia obciążeń ich budżetu oraz nie stanowią selektywnego środka podatkowego wpływającego na zasoby państwowe.
- (95) Komisja stwierdza w swojej decyzji, że w oparciu o informacje dostarczone przez Hiszpanię środki wsparcia na rzecz spółdzielni rolniczych należy uznać za środki podatkowe uzasadnione charakterem lub strukturą systemu podatkowego, które tym samym nie podpadają pod kryteria stosowania art. 107 ust. 1 TFUE. Środki te nie stanowią więc pomocy państwa.
- (96) W skardze złożonej przeciwko decyzji Komisji 2003/293/WE *Asociación de Empresarios de Estaciones de Servicio de la Comunidad de Madrid* i *Federación Catalana de Estaciones de Servicio* twierdziły zasadniczo, że Komisja naruszyła art. 107 ust. 1 TFUE, stwierdzając w zaskarżonej decyzji, że środki będące przedmiotem sporu nie stanowią pomocy, ponieważ nie przysparzają spółdzielniom rolniczym korzyści oraz są zgodnie z charakterem i strukturą systemu podatkowego mającego zastosowanie do spółdzielni.
- (97) W swojej analizie Sąd wskazuje, że w pierwszej części zarzutu strona skarżąca utrzymuje, że Komisja niesłusznie stwierdziła brak korzyści z powodu błędnej oceny hiszpańskiego systemu podatkowego. W drugiej części zarzutu strona skarżąca podnosi, że Komisja błędnie stwierdziła brak selektywnego charakteru środków będących przedmiotem sporu z powodu błędnej oceny zgodności tych środków z charakterem i strukturą hiszpańskiego systemu podatkowego.
- 1. Pierwsza część zarzutu: błąd w ocenie hiszpańskiego systemu podatkowego prowadzący do uznania, że środki będące przedmiotem sporu nie przysparzają spółdzielniom rolniczym korzyści**
- (98) Strona skarżąca wskazuje, że Komisja nie uwzględniła korzystnego statusu podatkowego spółdzielni rolniczych w zakresie podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości.
- (99) Sąd uważa, że nie jest w stanie skontrolować zasadności zaskarżonej decyzji w tym względzie. Według Sądu zaskarżona decyzja nie wskazuje w sposób wyraźny i jednoznaczny powodów, dla których system podatkowy mający zastosowanie do spółdzielni rolniczych w zakresie podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości, nie stanowi korzyści w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Z jednej strony, motyw 145 zaskarżonej decyzji wskazuje bowiem w sposób wyraźny, że spółdzielniom przysługują korzyści podatkowe, jeśli chodzi, poza podatkiem od osób prawnych, o podatek od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatek od działalności gospodarczej i podatek od nieruchomości. Z drugiej strony, motyw 148 zaskarżonej decyzji wskazuje, że środki będące przedmiotem sporu nie stanowią korzyści, nie są więc pomocą państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (100) Nawet jeśli Komisja utrzymywała w trakcie rozprawy, że rozumowanie przedstawione w motywach 146 i 147 zaskarżonej decyzji stosuje się nie tylko do podatku od osób prawnych, lecz także do podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości, Sąd uważa, że takie uzasadnienie jest niezrozumiałe.

VI. WYROK SĄDU W SPRAWIE T-146/03

- (101) Po pierwsze, jak stwierdza Sąd, motyw 146 wskazuje, że korzyść, jaką spółdzielnia może uzyskać z obniżenia o 50 % podatku od osób prawnych, jest korygowana poprzez podwójne opodatkowanie z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. Ponieważ Komisja, stwierdza dalej Sąd, nie przedstawiła żadnego uzasadnienia tego, że korzyści wynikające z podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości byłyby również korygowane poprzez podwójne opodatkowanie z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, motyw 146 można rozumieć tylko jako odnoszący się do korygowania obniżki podatku od osób prawnych w wysokości 50 %.
- (102) Po drugie, kontynuuje Sąd, motyw 147 ogranicza się do stwierdzenia, że opodatkowanie spółdzielni rolniczych, analizowane całościowo, stwarza różnice w swojej strukturze i zawiera elementy korzyści, które są zrównoważone szczególnymi obowiązkami (takimi jak wkłady na obowiązkowe fundusze, sposób traktowania kapitału, podwójne opodatkowanie). W motywie tym nie mówi się nic na temat powodów, z których wspomniane szczególne obowiązki równoważą, oprócz obniżki podatku od osób prawnych o 50 %, również korzyści wynikające z podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości. Według Sądu takich powodów brakuje tym bardziej w przedmiotowej sprawie, że wyraźnie wspomniane obowiązki szczególne należy rozumieć, zgodnie z zaskarżoną decyzją, jako obowiązki odnoszące się do podatku od osób prawnych. Poza wspomnieniem o tych specjalnych wymogach w motywie 147 mówi się bowiem o nich również w motywach 83–95 zaskarżonej decyzji, które dotyczą wyłącznie podatku od osób prawnych.
- (103) Przede wszystkim, jeśli chodzi o argument, zgodnie z którym środki w zakresie podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości, nie zostały zmienione przez dekret królewski z mocą ustawy i w konsekwencji aspekty te zasadniczo nie zostały poddane ocenie w zaskarżonej decyzji, Sąd stwierdza, że należy zaznaczyć, że argumentowi temu brakuje podstaw faktycznych, skoro w motywie 145 potwierdza się uwzględnienie przez Komisję istnienia korzyści podatkowych na rzecz spółdzielni wynikających z tych podatków.
- (104) Ponadto Sąd jest zdania, że wbrew temu, co twierdzi Komisja, sytuacja podatkowa spółdzielni w zakresie podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości uległa zmianie w wyniku zastosowania środków będących przedmiotem sporu. Przed przyjęciem tych środków status podatkowy spółdzielni nie miał bowiem zastosowania do działalności w zakresie dystrybucji paliwa, ponieważ działalność ta musiała być prowadzona przez odrębną osobę prawną nieposiadającą tego uprzywilejowanego statusu podatkowego. Od wejścia w życie środków będących przedmiotem sporu zakres stosowania tego uprzywilejowanego statusu podatkowego został rozszerzony na działalność w zakresie dystrybucji paliwa.
- Sąd uważa tym samym, że sytuacja podatkowa spółdzielni rolniczych uległa zmianie w wyniku zastosowania środków będących przedmiotem sporu.
- (105) Następnie, jeśli chodzi o argument, zgodnie z którym status podatkowy w ramach podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości mógłby stanowić istniejącą pomoc, ponieważ nie wydaje się, aby status ten uległ zmianie od dnia przystąpienia Królestwa Hiszpanii Sąd stwierdza, że nie wnosi on żadnych wyjaśnień pozwalających zrozumieć powody, dla których Komisja w motywie 148 zaskarżonej decyzji stwierdza brak korzyści. Jeśli bowiem Komisja chce twierdzić, że uprzywilejowany status podatkowy stanowi istniejącą pomoc, przyznaje tym samym z konieczności, że ten status podatkowy stanowi pomoc, a tym samym, że faktycznie przysparza on korzyści w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (106) Jeśli chodzi wreszcie o argument, zgodnie z którym korzyść, która wynika z podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości, ma niewielkie znaczenie w porównaniu z podatkiem od osób prawnych, Sąd stwierdza, że argument ten również nie pozwala na uzasadnienie zaskarżonej decyzji. Według Sądu bowiem, jeżeli przyznaje się, że korzyść ma niewielkie znaczenie, przyznaje się tym samym z konieczności, że korzyść ta faktycznie istnieje. Ponadto Sąd przypomina, że Komisja uściśliła w trakcie rozprawy, że jej intencją nie było utrzymywanie przy pomocy tego argumentu, iż korzyść, która wynika z podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości, jest poniżej progu zasady *de minimis*. W konsekwencji wysuwany argument nie pozwala w ocenie Sądu na zrozumienie powodów, dla których system podatkowy w zakresie podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości nie stanowi korzyści.
- (107) Na podstawie powyższych rozważań Sąd stwierdza, że zaskarżona decyzja jest wadliwa ze względu na brak uzasadnienia, przez co nie jest on w stanie przeprowadzić kontroli zasadności oceny Komisji, zgodnie z którą z systemu mającego zastosowanie do spółdzielni w zakresie podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości nie wynika żadna korzyść.
- (108) Sąd przypomina jednak, że taka wadliwość pod względem uzasadnienia może doprowadzić do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji jedynie w przypadku, gdy nie posiada ona wystarczającego uzasadnienia dla sentencji, zgodnie z którą środki będące przedmiotem sporu nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. W tym względzie Sąd wskazuje, że w zaskarżonej decyzji Komisja stwierdza z jednej strony, że środki będące przedmiotem sporu nie stanowią korzyści, a z drugiej strony, że jeśli środki te stanowią korzyść, nie ma ona charakteru selektywnego ze powodu jej zgodności z charakterem i strukturą systemu.

2. Druga część zarzutu: błąd w ocenie zgodności środków będących przedmiotem sporu z charakterem i strukturą hiszpańskiego systemu podatkowego powodujący błędną ocenę braku selektywnego charakteru tych środków.

- (109) Według Sądu zaskarżona decyzja nie wskazuje na żaden element pozwalający na zrozumienie rozumowania Komisji, które doprowadza ją do wniosku, że środki będące przedmiotem sporu nie są selektywne (motyw 148), ponieważ są uzasadnione charakterem i strukturą systemu (motyw 167).
- (110) Wprawdzie motyw 148 zaskarżonej decyzji wskazuje, jak stwierdza Sąd, że to w oparciu o informacje przekazane przez Królestwo Hiszpanii i Konfederację Hiszpańskich Spółdzielni Rolniczych Komisja uznaje, iż środki będące przedmiotem sporu nie są selektywne.
- (111) Otóż, jak stwierdza Sąd, po pierwsze w odniesieniu do informacji przekazanych przez Konfederację Hiszpańskich Spółdzielni Rolniczych, przytoczonych w zaskarżonej decyzji, należy zaznaczyć, że odnoszą się one do braku korzyści, a nie do braku selektywności. Informacje te nie zawierają więc niczego, na czym można by oprzeć rozumowanie odnoszące się do braku selektywnego charakteru korzyści, która wynika ze środków będących przedmiotem sporu. Następnie, jeśli chodzi o informacje przekazane przez Królestwo Hiszpanii, należy zauważyć, że informacje te, przytoczone w motywach 103–120 zaskarżonej decyzji, mają zasadniczo na celu uzasadnienie środków będących przedmiotem sporu polityką liberalizacji sektora dystrybucji paliw. Wyjaśnienie takie nie pozwala natomiast zrozumieć powodów, dla których środki będące przedmiotem sporu miałyby być uzasadnione charakterem lub strukturą systemu podatkowego. Jak stwierdza Sąd, bez szczegółowego wyjaśnienia, którego w niniejszym przypadku brakuje, względy wyprowadzone z polityki liberalizacji rynku paliw realizowanej przez Królestwo Hiszpanii niekoniecznie odnoszą się do charakteru lub struktury hiszpańskiego systemu podatkowego.
- (112) Ponadto stwierdza Sąd, okoliczność wskazana w motywie 119 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którą korzyści związane z podatkiem od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego pochodzą z okresu poprzedzającego przyjęcie środków będących przedmiotem sporu i mają na celu wzmocnienie spółdzielni i spółdzielczości w Hiszpanii, również niekoniecznie odnosi się do charakteru i struktury systemu podatkowego.
- (113) W każdym razie, kontynuuje Sąd, nawet przyznając, że mimo braku szczegółowego wyjaśnienia w tym względzie w zaskarżonej decyzji, Komisja chciała uznać, że wspieranie spółdzielczości stanowi element charakteru i struktury hiszpańskiego systemu podatkowego, trzeba zauważyć, że motyw 119 zaskarżonej decyzji podaje to uzasadnienie tylko w odniesieniu do korzyści, która

wynika z podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego i nie zawiera żadnej wzmianki na temat korzyści, które wynikają z systemu podatków od nieruchomości z jednej strony oraz podatku od działalności gospodarczej z drugiej strony.

- (114) Według Sądu, z powyższych rozważań wynika, że zaskarżona decyzja jest wadliwa ze względu na brak uzasadnienia, przez co nie jest on w stanie przeprowadzić kontroli zasadności oceny Komisji, zgodnie z którą, zakładając, że środki będące przedmiotem sporu stanowią korzyść, korzyść ta nie jest selektywna, ponieważ jest uzasadniona charakterem i strukturą systemu.
- (115) W konsekwencji Sąd zauważa, że ze stwierdzenia o braku uzasadnienia zawartego w pkt 90 powyżej oraz stwierdzenia zawartego w poprzednim punkcie wynika, że zaskarżona decyzja nie jest wystarczająco uzasadniona w zakresie oceny, zgodnie z którą środki będące przedmiotem sporu nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (116) Sąd podsumowuje, że należy stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji, ponieważ Komisja naruszyła obowiązek uzasadnienia nałożony na nią w art. 296 TFUE. Sąd stwierdza tym samym nieważność art. 1 decyzji Komisji 2003/293/WE w zakresie, w jakim wspomniany artykuł stanowi, że środki na rzecz spółdzielni rolniczych przewidziane w dekrete królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 w sprawie środków w trybie pilnym na rzecz sektora rolnego, rybołówstwa i transportu nie stanowią pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

VII. OCENA

- (117) Artykuły 107 i 108 TFUE stosuje się do wszystkich produktów rolnych wymienionych w załączniku I do tego Traktatu, podlegających wspólnej organizacji rynków (wszystkie produkty rolne z wyjątkiem koniny, miodu, kawy, alkoholu pochodzenia rolnego, octu uzyskiwanego z alkoholu oraz korka), zgodnie z poszczególnymi rozporządzeniami, które regulują wspólną organizację odpowiednich rynków.

1. Artykuł 107 ust. 1 TFUE

- (118) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (119) W przedmiotowym przypadku środki przybierają formę odmiennego traktowania podatkowego spółdzielni rolniczych.

- (120) Obwieszczenie Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej⁽²¹⁾ stanowi, że pomoc państwa związana z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej wchodzi w zakres stosowania art. 107, jeżeli:
- korzyść przyznawana jest przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych,
  - środek wpływa na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi,
  - środek jest szczególny lub selektywny, ponieważ sprzyja niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, tj. zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji,
  - środek przyznaje odbiorcom korzyści zmniejszające ich obciążenia, które normalnie obciążają ich budżet.
- (121) Należy najpierw zauważyć, że jak przypomniano w pkt 3.2.7 komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczącego promocji spółdzielczości w Europie⁽²²⁾, spółdzielnie, które prowadzą działalność gospodarczą, w tym spółdzielnie rolnicze, są uznawane za „przedsiębiorstwa” w rozumieniu TFUE i podlegają one tym samym ogólnym przepisom europejskich odnoszących się do konkurencji i pomocy państwa, w tym różnym zwolnieniom, progom i zasadom *de minimis*.
- (122) W niniejszym przypadku analiza musi dotyczyć zgłoszonych szczególnych środków na rzecz spółdzielni rolniczych podjętych w następstwie wzrostu ceny paliwa (art. 1 dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000), przede wszystkim w świetle czterech wymienionych wyżej kryteriów.
- (123) Ponieważ skutkiem zgłoszonych środków jest rozszerzenie zakresu stosowania uprzywilejowanego statusu podatkowego spółdzielni na działalność w zakresie dystrybucji paliwa dla osób niebędących członkami spółdzielni, konieczna jest ocena tego statusu podatkowego w świetle art. 107 TFUE.
- 1.1. Kryterium zasobów państwowych
- (124) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, aby korzyść mogła zostać uznana za pomoc państwa, konieczne jest, po pierwsze, aby była przyznana bezpośrednio lub pośrednio przy użyciu zasobów państwowych, a po drugie – aby można ją było przypisać państwu⁽²³⁾.
- (125) W pkt 10 obwieszczenia Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej wyjaśnia się, że strata dochodów podatkowych jest równoznaczna z użyciem zasobów państwowych w formie wydatków budżetowych. Ponadto interwencja państwa może mieć miejsce poprzez przepisy podatkowe natury ustawodawczej, wykonawczej lub administracyjnej, jak i poprzez praktyki organów administracji podatkowej.
- (126) W art. 1 dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000 państwo hiszpańskie wprowadziło pewne zmiany do ustawy nr 27/1999 o spółdzielczości oraz do ustawy nr 20/1990 o systemie podatkowym dotyczącym spółdzielni. Z jednej strony, maksymalny poziom wynoszący 50 % obrotów wyznaczony dla spółdzielni rolniczych w odniesieniu do przeprowadzania transakcji z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni, przy którym nie tracą one ulgi podatkowej określonej w ustawie nr 20/1990, zostaje zniesiony w odniesieniu do transakcji dotyczących dostaw oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni. Z drugiej strony wprowadzono zmiany do ustawy nr 34/1998 dotyczącej sektora węglowodorów, znosząc w odniesieniu do dostaw oleju napędowego B przez spółdzielnie rolnicze dla osób niebędących członkami spółdzielni wymóg ustanowienia podmiotu posiadającego własną osobowość prawną, podlegającego powszechnemu systemowi podatkowemu.
- (127) Należy przypomnieć, że jak opisano w motywie 20 niniejszej decyzji, spółdzielniom rolniczym przyznaje się szereg korzyści w ramach kilku rodzajów podatków. Państwo hiszpańskie, zwiększając na rzecz spółdzielni rolniczych udział transakcji dotyczących dostaw oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni powyżej poziomu 50 % dozwolonego na mocy ustawy bez utraty ulgi podatkowej, rezygnuje zatem faktycznie z dochodów podatkowych, a więc używa zasobów państwowych w formie wydatków budżetowych. Ponadto znosząc w odniesieniu do dystrybucji oleju napędowego B dla osób niebędących członkami spółdzielni wymóg utworzenia przez spółdzielnie podmiotu posiadającego własną osobowość prawną, podlegającego powszechnemu systemowi podatkowemu, państwo hiszpańskie rezygnuje z wszelkich ewentualnych dochodów podatkowych związanych ze wspomnianym statusem, a więc używa zasobów państwowych w formie wydatków budżetowych.
- (128) W wyroku z dnia 27 stycznia 1998 r. Sąd przyznał, że kryterium użycia zasobów państwowych może przyjąć również formę negatywną, gdy interwencja prowadzi do utraty zasobów, które powinny zostać wpłacone do budżetu państwa, w formie na przykład zwolnienia podatkowego, jak ma to miejsce w niniejszym przypadku⁽²⁴⁾.
- (129) W konsekwencji środki rozważane w niniejszym przypadku stanowią faktycznie korzyści, które można przypisać państwu, przyznane bezpośrednio przy użyciu zasobów państwowych.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 384 z 10.12.1998, s. 3. Zob. także wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00, *Altmark*, Rec. 2003 I-7747.

⁽²²⁾ COM(2004) 18 wersja ostateczna z 23.2.2004.

⁽²³⁾ Sprawa C-303/88 *Włochy przeciwko Komisji*, Rec. 1991, s. I-1433, motyw 11, sprawa C-482/99 *Francja przeciwko Komisji*, Rec. 2002, s. I 4397, motyw 24 oraz sprawa C-126/01 *GEMO*, Rec. 2003, s. I-13769, motyw 24.

⁽²⁴⁾ Wyrok Sądu pierwszej instancji z dnia 27 stycznia 1998 r. w sprawie T-67/94, Rec. 1998, s. II-1; *Ladbroke Racine przeciwko Komisji*, zob. także wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-159-01 *Niderlandy przeciwko Komisji*, Rec. 2004, s. I-4461.

1.2. Kryterium wpływu na wymianę handlową

- (130) Aby środki pomocy wchodziły w zakres stosowania art. 107 ust. 1 TFUE muszą one ponadto wpływać na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi. Kryterium to zakłada, że beneficjenci pomocy prowadzą działalność gospodarczą.
- (131) Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w tej dziedzinie uznaje się, że środki wpływają na wymianę handlową, gdy przedsiębiorstwo, które jest ich beneficjentem, prowadzi działalność gospodarczą będącą przedmiotem wymiany handlowej między państwami członkowskimi. Trybunał stwierdził, że kiedy korzyść przyznana przez państwo członkowskie wzmacnia pozycję pewnej kategorii przedsiębiorstw w stosunku do innych, konkurencyjnych przedsiębiorstw w wewnątrzspółnotowej wymianie handlowej, należy uznać, że ta korzyść wywiera wpływ na te ostatnie ⁽²⁵⁾.
- (132) W rozważanym przypadku spółdzielnie rolnicze prowadzą działalność gospodarczą, która jest przedmiotem wymiany handlowej między państwami członkowskimi. Wymiana handlowa produktów rolnych między Unią Europejską a Hiszpanią jest rzeczywiście znaczna. Dla przykładu w 1999 r. wywóz produktów rolnych z Hiszpanii do Wspólnoty Europejskiej osiągnął wartość około 11,33 mld EUR, a wartość przywozu tego rodzaju produktów wyniosła około 7,38 mld EUR. W 2007 r. wartość wywozu produktów rolnych z Hiszpanii do krajów Unii Europejskiej wyniosła około 33,12 mld EUR, a wartość przywozu – około 27,14 mld EUR ⁽²⁶⁾.
- (133) Bardziej szczegółowo rzecz ujmując, w niniejszej sprawie przedsiębiorstwa będące beneficjentami środków działają w sektorach konkurencyjnych, a mianowicie w sektorze dystrybucji paliw. Należy zaznaczyć, że istnieje intensywna konkurencja pomiędzy producentami z państw członkowskich, których produkty są przedmiotem wymiany wewnątrzspółnotowej. Hiszpańscy producenci w pełni uczestniczą w tej konkurencji. Ponadto znaczna liczba beneficjentów tych środków zwiększy ich wpływ na wymianę handlową.
- (134) Wydaje się więc, że środki te niosą ze sobą ryzyko wpływania na wymianę handlową odnośnych produktów między państwami członkowskimi, co ma miejsce, gdy środki sprzyjają podmiotom działającym w jednym państwie członkowskim ze szkodą dla pozostałych państw członkowskich. Oba odnośne środki mają bezpośredni i natychmiastowy wpływ na koszty produkcji

odnośnych produktów w Hiszpanii. W konsekwencji środki wpływają na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi.

1.3. Kryterium korzyści

- (135) Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem pojęcie pomocy jest bardziej ogólne niż pojęcie subwencji, ponieważ obejmuje ono nie tylko świadczenia pozytywne takie jak same subwencje, ale również interwencje państwa, które w różnej formie zmniejszają zwykle obciążenia budżetu przedsiębiorstwa i które przez to, mimo że nie są subwencjami w ścisłym znaczeniu tego słowa, mają taki sam charakter i identyczne skutki ⁽²⁷⁾.
- (136) Według Trybunału wynika z tego, że środek, w drodze którego władze publiczne przyznają niektórym przedsiębiorstwom zwolnienie podatkowe, które wprowadzie nie jest związane z przekazaniem zasobów państwowych, ale stawia beneficjentów w korzystniejszej sytuacji finansowej niż innych podatników, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (137) Zgodnie z obwieszczeniem w sprawie bezpośredniego opodatkowania działalności gospodarczej korzyść może być zapewniana poprzez zmniejszenie obciążeń podatkowych przedsiębiorstwa w różnych formach, a w szczególności poprzez zmniejszenie podstawy opodatkowania (takie jak potrącenia na zasadzie odstępstwa, nadzwyczajna albo przyspieszana amortyzacja lub wpisanie rezerw do bilansu itp.); całkowite albo częściowe zmniejszenie kwoty podatku (takie jak zwolnienie albo kredyt podatkowy itp.); odroczenie, umorzenie albo nawet specjalne rozłożenie spłaty zobowiązania podatkowego.
- (138) System podatkowy spółdzielni w stosunku do przedsiębiorstw niebędących spółdzielniami w Hiszpanii opisano w motywie 20 niniejszej decyzji. Chodzi bowiem o korzyści, które przysługują wszystkim spółdzielniom chronionym, w tym spółdzielniom rolniczym i które normalnie nie mają zastosowania do przedsiębiorstw niebędących spółdzielniami. Należy również uściślić, że w ramach niniejszej analizy korzyści podatkowe wspomnianych spółdzielni nie obejmują obniżonej stawki 20 % stosowanej do podstawy opodatkowania, która odpowiada dochodom uzyskanym z działalności spółdzielczej (ponieważ dochody te odpowiadają transakcjom z udziałem członków spółdzielni).
- (139) Zmiany wprowadzone dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 mogą umożliwić spółdzielniom rolniczym zajmowanie się – w większej części, a nawet całości ich działalności – dystrybucją oleju napędowego B, nie obejmując ich jednak takim samym traktowaniem podatkowym jak przedsiębiorstwa niebędące spółdzielniami.

⁽²⁵⁾ Sprawa 730/79 *Philip Morris Holland BV przeciwko Komisji*, Rec. 1980, s. 2671, pkt 11.

⁽²⁶⁾ Źródło: Eurostat.

⁽²⁷⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 15 czerwca 2006 r.: Sprawy połączone C-393/04 i C-41/05 *Air Liquide Industries Belgium SA przeciwko Ville de Seraing i Province de Liège*, Zb.Orz. 2006, s. I-5293.

- (140) Jak wskazał Sąd w sprawie T-146/03⁽²⁸⁾, przed przyjęciem tych środków status podatkowy spółdzielni nie miał bowiem zastosowania do działalności w zakresie dystrybucji paliwa, ponieważ działalność ta musiała być prowadzona przez odrębną osobę prawną nieposiadającą tego uprzywilejowanego statusu podatkowego. Od wejścia w życie środków będących przedmiotem sporu zakres stosowania tego uprzywilejowanego statusu podatkowego został rozszerzony na działalność w zakresie dystrybucji paliwa. Sąd uważa tym samym, że sytuacja podatkowa spółdzielni rolniczych, jeśli chodzi o dostawę paliwa dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni, uległa zmianie w wyniku wprowadzenia środków będących przedmiotem sporu.
- (141) Komisja stwierdza bowiem, że dzięki tym środkom spółdzielnie rolnicze, które mogą odtąd handlować w nieograniczonym wymiarze z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni, zachowując jednocześnie inny status prawny niż status przedsiębiorstw niebędących spółdzielni, a nawet inny niż spółdzielnie nierolnicze, które prowadzą działalność w zakresie dystrybucji oleju napędowego B, znajdują się, jeśli chodzi o dystrybucję paliwa dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni, w korzystniejszej sytuacji w stosunku do przedsiębiorstw niebędących spółdzielni, ponieważ zachowują swój status podatkowy.
- (142) Należy bowiem przypomnieć, że dochody z działalności spółdzielczej (realizowanej w transakcjach z członkami) i dochody z działalności pozaspółdzielczej (realizowanej w transakcjach z osobami niebędącymi członkami spółdzielni) są uwzględniane oddzielnie w ramach podstawy opodatkowania i nie są opodatkowane w taki sam sposób. Mimo oddzielnej księgowości spółdzielnia rolnicza pozostająca jednym podmiotem będzie jednak nadal korzystać z innych korzyści podatkowych związanych pośrednio z opodatkowaniem dochodów niższą stawką, takich jak pozostałe korzyści związane z podatkiem od osób prawnych, podatkiem od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatkiem od działalności gospodarczej (którego kwota jest całkowicie niezależna od wyników przedsiębiorstwa) oraz podatkiem od nieruchomości. Spółdzielnie zachowują więc specjalny system podatkowy, nawet gdy zwiększają wielkość transakcji dotyczących dostaw oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni powyżej 50 %, co tym samym stanowi wyjątek od przepisów krajowej ustawy o spółdzielczości, bez konieczności utworzenia odrębnego podmiotu posiadającego własną osobowość prawną, podlegającego powszechnemu systemowi podatkowemu.
- (143) Spółdzielnie rolnicze znajdują się więc w korzystniejszej sytuacji finansowej niż reszta podatników, ponieważ zachowują część⁽²⁹⁾ korzyści związanych w szczególności z podatkiem od osób prawnych oraz wszystkie korzyści związane z innymi podatkami.
- (144) Jeśli chodzi o argumenty podnoszone przez Konfederację Hiszpańskich Spółdzielni Rolniczych, w szczególności w odniesieniu do podatku od osób prawnych, Komisja przypomina, podobnie jak uczyniła w swojej decyzji nr 2003/293/WE, że spółdzielnie szczególnie chronione, do których zaliczają się spółdzielnie rolnicze, są objęte zwrotem 50 % z tytułu podatku od osób prawnych. Dodatkowo odlicza się 50 % wkładów przeznaczonych na obowiązkowy fundusz rezerwowy i 100 % kwot przeznaczonych na fundusz na rzecz kształcenia i promocji. Ponadto istnieje możliwość amortyzacji składników nowych środków trwałych podlegających amortyzacji nabytych w ciągu trzech pierwszych lat od wpisu do rejestru spółdzielni.
- (145) Komisja przyznaje, że korzyści podatkowe przysługujące spółdzielniom należy zbadać w świetle obowiązków podatkowych nałożonych na nie w odróżnieniu od przedsiębiorstw niebędących spółdzielni.
- (146) Zgodnie z uwagami Konfederacji Hiszpańskich Spółdzielni Rolniczych tej korzyści podatkowej nie można ocenić niezależnie od podatkowego traktowania nadwyżki netto członka spółdzielni w ramach podatku dochodowego od osób fizycznych, nadwyżki, która różni się całkowicie od dywidendy w spółce kapitałowej. Odpowiednik złagodzenia podwójnego opodatkowania w relacji spółka kapitałowa – udziałowiec (dywidenda) nie występuje w relacji spółdzielnia – członek spółdzielni (podział nadwyżki netto), co sprawia, że nadwyżki netto są bardziej obciążone podatkiem niż dywidendy. Korzyść, którą spółdzielnia mogłaby uzyskać z korzyści podatkowej w zakresie podatku od osób prawnych jest korygowana poprzez podwójne opodatkowanie członka spółdzielni z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz spółdzielni z tytułu podatku od osób prawnych, a więc poprzez zwiększenie obciążenia podatkowego.
- (147) Jak zauważa Sąd w swoim wyroku, argument ten należy jednak rozumieć jako odnoszący się wyłącznie do korygowania obniżki o 50 % podatku od osób prawnych, tj. do zwrotu 50 % z tytułu tego podatku. Komisja potwierdza bowiem, że argument wysuwany przez Konfederację Hiszpańskich Spółdzielni Rolniczych jest ukierunkowany na ten środek.
- (148) Komisja uważa, że korzyść należy badać na poziomie spółdzielni, a nie na poziomie jej członków, ponieważ to spółdzielnia jest podmiotem właściwym z punktu widzenia niniejszej analizy. W związku z tym liczby przedstawione przez Konfederację Hiszpańskich Spółdzielni Rolniczych, dotyczące stawki podatku od osób prawnych, nie są rozstrzygające. Odnoszą się one podatno wyłącznie do środków netto dostępnych dla członka spółdzielni po zastosowaniu podatku. Dla przykładu Komisja uważa, że sytuacja ekonomiczna spółdzielni niekoniecznie ulega osłabieniu poprzez wkład kapitałowy do obowiązkowych funduszy, ponieważ są one zachowane i wykorzystywane przez nią w wielu konkretnych przypadkach.

⁽²⁸⁾ Wyrok Sądu pierwszej instancji z dnia 12 grudnia 2006 r., sprawa T-146/03 *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid i Federación Catalana de Estaciones de Servicio przeciwko Komisji*, Rec. 2003, s. II-98.

⁽²⁹⁾ Mianowicie korzyści wymienione wyżej w motywie 20 akapit pierwszy, z wyjątkiem obniżonej stawki wynoszącej 20 %, która ma zastosowanie wyłącznie do transakcji z członkami spółdzielni i która w związku z tym nie jest przedmiotem niniejszej decyzji.

- (149) W świetle przedstawionych wyjaśnień Komisja uważa, że opodatkowanie spółdzielni rolniczych w Hiszpanii w ramach podatku od osób prawnych zawiera elementy korzystne dla tych spółdzielni. Ponadto odmiennego traktowania podatkowego w ramach tego podatku nie da się logicznie uzasadnić pewnymi ograniczeniami właściwymi dla działalności spółdzielczej, w szczególności podwójnym opodatkowaniem. Kiedy bowiem dana spółdzielnia realizuje transakcje z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni, działa na rynku w taki sam sposób, jak każde inne przedsiębiorstwo i nie ma powodów, aby traktować ją inaczej niż inne przedsiębiorstwa. Tym samym dochód spółdzielni pochodzący z transakcji z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni należy opodatkować na poziomie spółdzielni tak samo jak miałyby to miejsce w przypadku, w którym działalność ta byłaby prowadzona przez spółkę kapitałową, a kwoty rozdzielane między członków powinny być opodatkowane w taki sam sposób jak dywidendy uzyskiwane przez udziałowców spółki kapitałowej.
- (150) Komisja stwierdza ponadto że nie przedstawiono żadnego argumentu w odniesieniu do możliwości amortyzacji składników nowych środków trwałych podlegających amortyzacji nabytych w ciągu trzech pierwszych lat od wpisu do rejestru spółdzielni lub do pozostałych korzyści związanych z podatkiem od osób prawnych.
- (151) Komisja przypomina również, że korzyść nie wynika jedynie z podatku od osób prawnych, ale również z pozostałych podatków (podatek od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatek od działalności gospodarczej i podatek od nieruchomości) opisanych w motywie 20 niniejszej decyzji. W przypadku wspomnianych podatków nie może być mowy o jakimkolwiek kompensowaniu korzyści poprzez podwójne opodatkowanie.
- (152) Spółdzielnie zachowują więc przywileje podatkowe, nawet gdy zwiększają wielkość transakcji dotyczących dostaw oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni powyżej 50 %, co tym samym stanowi wyjątek od przepisów krajowej ustawy o spółdzielczości, bez konieczności utworzenia odrębnego podmiotu posiadającego własną osobowość prawną, podlegającego powszechnemu systemowi podatkowemu.
- (153) Według Hiszpanii środki wprowadzone dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 nie stanowią pomocy państwa, ponieważ nie mają wpływu na przedsiębiorstwa konkurencyjne, które prowadzą tę samą działalność, biorąc pod uwagę fakt, że wszystkie przedsiębiorstwa tego sektora, w tym spółdzielnie rolnicze, podlegają takiemu samemu opodatkowaniu w zakresie podatku od osób prawnych (35 %). Jak wspomniano powyżej, zmiany wprowadzone dekretem królewskim z mocą ustawy nr 10/2000 mogą jednak umożliwić spółdzielniom rolniczym zajmowanie się – w większej części, a nawet całości ich działalności – dystrybucją oleju napędowego B, nie obejmując ich jednak takim samym traktowaniem podatkowym jak przedsiębiorstwa niebędące spółdzielniami, ponieważ nie tracą one korzystnego trak-
- towania podatkowego związanego z innymi korzyściami wynikającymi z podatku od osób prawnych, podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej (którego kwota jest całkowicie niezależna od wyników przedsiębiorstwa) oraz podatku od nieruchomości.
- (154) W związku z tym Komisja uważa, że w przypadku środków przyjętych w art. 1 dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000, spełnione jest kryterium korzyści.
- 1.4. Kryterium selektywności
- (155) Aby środek stanowił pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, musi on w szczególności mieć charakter, który polega na przyznaniu selektywnej korzyści wyłącznie na rzecz niektórych przedsiębiorstw lub niektórych sektorów działalności. Artykuł ten dotyczy bowiem pomocy, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji „przez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów” (30).
- (156) Przy kontroli selektywności środka Komisja musi zbadać, czy wprowadzone przez przedmiotowy środek różnicowanie przedsiębiorstw pod względem korzyści lub obciążeń jest zgodne z charakterem lub strukturą ogólnego systemu znajdującego zastosowanie w danym przypadku. Jak bowiem wynika z orzecznictwa, specyficzny środek o charakterze podatkowym, uzasadniony wewnętrzną logiką systemu podatkowego, nie jest objęty zakresem zastosowania art. 107 ust. 1 TFUE (31). Jeśli różnicowanie to oparte jest na celach innych niż realizowane przez ogólny system, badany środek uznawany jest co do zasady za spełniający przesłanki selektywności przewidziane w art. 107 ust. 1 TFUE.
- (157) Jeśli chodzi o środki różnicowanego opodatkowania, pkt 20 obwieszczenia Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej stanowi, że niektóre korzyści podatkowe ograniczają się niekiedy do niektórych form przedsiębiorstw, do niektórych ich funkcji lub do produkcji niektórych towarów. Jeżeli sprzyjają one niektórym przedsiębiorstwom albo produkcji niektórych towarów, mogą stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- 1.4.1. Czy środki sprzyjają niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów?
- (158) Należy ustalić, czy w ramach hiszpańskiego systemu prawnego przedmiotowy środek może sprzyjać „niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów” w porównaniu z innymi, które z punktu widzenia celu tego systemu znajdują się w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej (32).

(30) Wyrok Sądu pierwszej instancji z dnia 13 września 2006 r., *British Aggregates Association przeciwko Komisji*, sprawa T-210/02, Zb.Orz. 2006 s. II-02789.

(31) Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze*, Zb.Orz. 2006 s. II-289.

(32) Wyrok z dnia 6 września 2006 r. w sprawie C-88/03 *Portugalia przeciwko Komisji*, Zb.Orz. 2006, s. I-7115, motyw 54; wyrok z dnia 8 listopada 2001 r., wyrok z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-308/01 *GIL Insurance e.a.*, Rec. 2004 s. I-4777, motyw 68.

- (159) W komunikacie Komisji dotyczącym promocji spółdzielczości w Europie uznaje się, że spółdzielnie działają w interesie swoich członków, którzy są jednocześnie użytkownikami i którymi nie zarządza się w interesie zewnętrznych inwestorów. Członkowie uzyskują zyski proporcjonalnie do swoich transakcji ze spółdzielnią, podczas gdy rezerwy i aktywa są utrzymywane wspólnie, są niepodzielne i służą wspólnym interesom członków. Ponieważ osobiste relacje między członkami są zasadniczo bardzo bliskie, nowi członkowie muszą być przez nich zatwierdzeni, a prawo głosu niekoniecznie jest proporcjonalne do posiadanych udziałów. Rezygnacja członka daje mu prawo do zwrotu jego wkładu i wiąże się z obniżeniem kapitału.
- (160) Pozwala to na zdefiniowanie „modelu spółdzielczego opartego ściśle na wzajemności”, który można zastosować przy ocenie, czy spółdzielnie znajdują się w tej samej sytuacji faktycznej i prawnej co spółki kapitałowe z punktu widzenia hiszpańskiego systemu podatkowego.
- (161) Po pierwsze spółdzielnia oparta ściśle na wzajemności charakteryzuje się specyficzną relacją z członkami. Każdy członek jest partnerem posiadającym głos przy zarządzaniu spółdzielnią, w ramach którego każdy członek dysponuje tylko jednym głosem, decyzje są podejmowane większością głosów, a wybrane kierownictwo jest odpowiedzialne przed członkami. Zachodzi wiele interakcji między spółdzielnią a jej członkami, które wykraczają poza zwykłe relacje handlowe.
- (162) Po drugie w spółdzielni opartej ściśle na wzajemności wymagany jest równy i sprawiedliwy podział wyników ekonomicznych, a każda nadwyżka musi ostatecznie trafić do członków. Jest to zgodne z zasadą wzajemności, dzięki której spółdzielnie działają w interesie swoich członków. Członkowie spółdzielni opartych na wspólnej dystrybucji lub na wspólnym zużyciu uzyskują na koniec roku budżetowego korzyści gospodarcze oparte na całkowitej wartości swoich transakcji ze spółdzielnią (indywidualne zyski lub zwroty). Mogą jednak podjąć decyzję pozwalającą spółdzielni na zachowanie części tych zwrotów i nadwyżek na różne rezerwy. Spółdzielnię opartą ściśle na wzajemności można więc określić jako podmiot prowadzący transakcje handlowe wyłącznie ze swoimi członkami.
- (163) W ten sposób, szczególnie jeśli chodzi o podatek od osób prawnych, spółdzielnie oparte ściśle na wzajemności nie wypracowują zysku, ponieważ działają wyłącznie na rzecz zysku swoich członków. Z tych względów Komisja uważa, że spółdzielnie oparte ściśle na wzajemności i przedsiębiorstwa nastawione na zysk nie są w porównywalnej sytuacji prawnej i faktycznej pod względem opodatkowania zysków. W takiej sytuacji w odniesieniu do spółdzielni opartych ściśle na wzajemności odliczenie dochodu podlegającego opodatkowaniu nie stanowiłoby zatem pomocy państwa.
- (164) Komisja przyznaje jednak również, że dekret królewski z mocą ustawy nr 10/2000 zawiera elementy, które stanowią odejście od modelu spółdzielczego opartego na wzajemności, w szczególności poprzez fakt możliwości zniesienia maksymalnego poziomu 50 % nałożonego na spółdzielnie rolnicze w odniesieniu do dostaw oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni, bez utraty statusu spółdzielni chronionej pod względem podatkowym, co stanowi podważenie zasady wyłączności na korzyść spółdzielni rolniczych. Sam fakt, że spółdzielnie mogą przekroczyć poziom 50 %, wypacza bowiem charakter tych spółdzielni opartej ściśle na wzajemności, ponieważ będą one mogły generować znaczną część obrotów w transakcjach z osobami niebędącymi członkami spółdzielni. Działalność spółdzielni rolniczej może również ulec jeszcze większemu zniekształceniu poprzez skierowanie jej na osiąganie zysku i należy zapytać, czy możliwe jest zachowanie zasad, które charakteryzują spółdzielnię opartą ściśle na wzajemności (jak aktywny udział członków spółdzielni w zarządzaniu, proces decyzyjny czy też zarządzanie spółdzielnią, zasady wyłączności, altruizmu, demokracji), przy nieograniczonym udostępnieniu usług spółdzielni osobom niebędącym jej członkami. Ponadto nie sposób nie zauważyć zmiany charakteru dochodów z transakcji z udziałem osób trzecich niebędących członkami spółdzielni, które przestają mieć charakter spółdzielczy.
- (165) W niniejszym przypadku wydaje się więc, że czysto charakter oparty ściśle na wzajemności spółdzielni w sektorze rolnym, których dotyczy środek, został podważony przez dekret królewski z mocą ustawy nr 10/2000. Z tych względów i w świetle obowiązujących przepisów hiszpańskich Komisja nie może stwierdzić w sposób niepodważalny, że odnośne hiszpańskie spółdzielnie rolnicze mają charakter czysto spółdzielczy. Wydaje się, że spółdzielnie te oraz ich dochody należy rozpatrywać nie w odniesieniu do spółdzielni opartych ściśle na wzajemności, lecz w odniesieniu do spółek kapitałowych.
- (166) Należy jednak określić system prawny, w ramach którego środki mają być poddane ocenie, to znaczy ramy odniesienia. W tym względzie należy zauważyć, że w przypadku korzyści podatkowych przewidzianych dla hiszpańskich spółdzielni rolniczych przedmiotowe środki stanowią szczególne odstępstwa przewidziane w ustawie nr 20/1990 o systemie podatkowym dotyczącym spółdzielni. Przepisy art. 16 ust. 5, art. 18 ust. 2, art. 33 ust. 1–4, art. 34 ust. 1 i 2 przewidują całą serię środków sprzyjających spółdzielniom szczególnie chronionym, w tym spółdzielniom rolniczym, w ramach podatku od osób prawnych, podatku od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, podatku od działalności gospodarczej i podatku od nieruchomości (szczegółowy opis korzyści znajduje się w motywie 20 powyżej).
- (167) Należy następnie ustalić cel, jakiemu służy każdy z tych czterech podatków. W tym względzie należy zauważyć, że celem podatku od osób prawnych jest opodatkowanie zysków przedsiębiorstw. Celem każdego z pozostałych podatków jest, odpowiednio, opodatkowanie przeniesienia własności i czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, opodatkowanie prowadzenia działalności gospodarczej oraz opodatkowanie korzystania z prawa do nieruchomości.

- (168) Konieczne jest, jak wspomniano już wyżej, ustalenie czy spółdzielnie i spółki kapitałowe znajdują się w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej w stosunku do tych celów i tych czterech podatków.
- (169) Po pierwsze, jeśli chodzi o podatek od osób prawnych, ponieważ Komisja nie może stwierdzić, że odnośne hiszpańskie spółdzielnie rolnicze opierają się ściśle na wzajemności, w którym to przypadku z definicji nie byłoby nastawione na zysk, nie może więc również wykluczyć, że spółdzielnie i spółki kapitałowe znajdują się, jeśli chodzi o korzyści związane z podatkiem, w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej.
- (170) Kiedy dana spółdzielnia realizuje transakcje z osobami trzecimi niebędącymi członkami spółdzielni, działa na rynku w taki sam sposób, jak każde inne przedsiębiorstwo i znajduje się tym samym w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej w odniesieniu do celu podatku od osób prawnych. Ponadto jeśli chodzi o środki podatkowe dotyczące niepodzielnych rezerw spółdzielni, Komisja uważa, że z punktu widzenia stosowania podatku od osób prawnych są one porównywalne z rezerwami spółek kapitałowych. Z punktu widzenia spółdzielni przeznaczenie zysków na niepodzielne rezerwy byłoby ogólnie porównywalne z przypadkiem spółek kapitałowych, które zatrzymują zyski, ponieważ niepodzielne rezerwy są wykorzystywane w trakcie działalności spółdzielni w sposób podobny do wykorzystania zysków zatrzymanych w rezerwie przez spółki kapitałowe. Porównania należy dokonać z punktu widzenia przedsiębiorstwa, a nie z punktu widzenia udziałowców lub członków spółdzielni. Nawet obowiązkowy charakter niepodzielnych rezerw spółdzielni nie może zmienić faktu, że środek ten ma charakter pomocy, ponieważ spółki kapitałowe również posiadają obowiązkowe rezerwy ustawowe, które są jednak opodatkowane. Komisja jest więc zdania, że niepodzielne rezerwy są ekonomicznie porównywalne z wszystkimi innymi rezerwami przewidzianymi w odniesieniu do wszystkich innych przedsiębiorstw.
- (171) Tym samym każdy środek w ramach podatku od osób prawnych, polegający na odmiennym i korzystniejszym traktowaniu zysków w ogólności oraz zysków przeznaczonych na niepodzielne rezerwy w szczególności z korzyścią dla spółdzielni, może stanowić przyznanie korzyści gospodarczej na rzecz tych spółdzielni w stosunku do spółek kapitałowych, które nie mogą z niego korzystać, chociaż znajdują się w porównywalnej sytuacji.
- (172) Komisja jest zdania, że jeśli chodzi o korzyści związane z podatkiem od osób prawnych, z rozważań tych wynika, że spółki kapitałowe znajdują się w tej samej sytuacji co spółdzielnie i że z tego względu możliwe jest stwierdzenie, iż spółdzielnie odnoszą korzyść w stosunku do spółek kapitałowych.
- (173) Jeśli chodzi o podatek od przeniesienia własności i od czynności prawnych w formie dokumentu urzędowego, należy przypomnieć, że ten podatek pośredni nakłada się na różne czynności prawne, takie jak odpłatne przeniesienie własności, czynności prawne w formie dokumentu urzędowego lub niektóre czynności w spółkach (jak finansowanie spółki poprzez podwyższenie kapitału). Spółka kapitałowa, dokonując tych różnych czynności, podlega opodatkowaniu. Spółdzielnie natomiast, jak przedstawiono w motywie 20 niniejszej decyzji, korzystają ze zwolnienia przy tych samych czynnościach podlegających opodatkowaniu (utworzenie, podwyższanie kapitału, udzielanie i umarzanie pożyczek itp.⁽³³⁾). Spółdzielnie odnoszą więc korzyść w stosunku do spółek kapitałowych.
- (174) Po drugie, podatek od działalności gospodarczej ma z kolei na celu bezpośrednio opodatkowanie wszelkiego rodzaju działalności gospodarczej – przedsiębiorców, działalności zawodowej lub artystycznej – prowadzonej przez osoby fizyczne lub prawne na terytorium Hiszpanii⁽³⁴⁾. Spółka kapitałowa posiadająca obroty powyżej jednego (1) mln EUR będzie podlegała temu podatkowi w zależności od prowadzonej z działalności gospodarczej. Jak wspomniano w motywie 20 niniejszej decyzji, spółdzielnie korzystają z ulgi w tym podatku w wysokości 95 %⁽³⁵⁾. W konsekwencji spółdzielnie odnoszą korzyść w stosunku do wspomnianych wyżej spółek kapitałowych, które podlegają temu podatkowi w pełnym wymiarze.
- (175) Ponadto jeśli chodzi o podatek od nieruchomości, należy przypomnieć, że jest to podatek lokalny, który nakłada się z tytułu użytkowania prawa własności i innych praw rzeczowych odnoszących się do nieruchomości. Spółki kapitałowe podlegają temu podatkowi w pełnym wymiarze w przeciwieństwie do spółdzielni, jak opisano w motywie 20 niniejszej decyzji. Dla tych ostatnich przewidziano bowiem ulgę w wysokości 95 % tego podatku od nieruchomości o charakterze wiejskim należących do spółdzielni rolniczych i spółdzielni wspólnego użytkowania gruntów⁽³⁶⁾. W konsekwencji w strefach innych niż miejskie spółdzielnie odnoszą korzyść w stosunku do spółek kapitałowych, które podlegają temu podatkowi w pełnym wymiarze.
- (176) Komisja, ustaliwszy, że spółki kapitałowe są porównywalne ze spółdzielniami i znajdują się w podobnej sytuacji co spółdzielnie, uważa, że można stwierdzić, iż są one wykluczone ze wspomnianych korzyści⁽³⁷⁾, a tym samym że korzyści te są faktycznie selektywne, ponieważ odnoszą się wyłącznie do spółdzielni.

⁽³³⁾ Zob. motyw 20 niniejszej decyzji oraz art. 33 ust. 1 i art. 34 ust. 1 ustawy nr 20/1990 z dnia 19 grudnia 1990 r. o systemie podatkowym dotyczącym spółdzielni.

⁽³⁴⁾ Zob. motyw 20 niniejszej decyzji.

⁽³⁵⁾ Artykuł 33 ust. 4 ustawy nr 20/1990 z dnia 19 grudnia 1990 r. o systemie podatkowym dotyczącym spółdzielni.

⁽³⁶⁾ Artykuł 33 ust. 4 lit. b ustawy nr 20/1990 z dnia 19 grudnia 1990 r. o systemie podatkowym dotyczącym spółdzielni.

⁽³⁷⁾ Zob. motywy 135–154 niniejszej decyzji dotyczące ustanowienia przedmiotowych korzyści.

(177) Komisja stwierdza więc, że środki wprowadzone w art. 1 dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000 zapewniają spółdzielniom rolniczym selektywną korzyść⁽³⁸⁾.

1.4.2. Czy środki są uzasadnione charakterem lub strukturą systemu?

(178) Należy następnie zbadać, czy przedmiotowe środki podatkowe można uzasadnić charakterem lub strukturą systemu podatkowego. Wykazanie tego faktu należy do zainteresowanego państwa członkowskiego. Środek przewidujący wyjątek od ogólnego systemu podatkowego może być uzasadniony charakterem i ogólną strukturą systemu podatkowego, jeżeli zainteresowane państwo członkowskie jest w stanie wykazać, że środek ten wynika bezpośrednio z zasad leżących u podstaw jego systemu podatkowego⁽³⁹⁾.

(179) Uzasadnienie oparte na charakterze lub strukturze danego systemu podatkowego stanowi wyjątek od zasady zakazu udzielania pomocy państwa i powinno zatem być rozumiane w sposób ścisły⁽⁴⁰⁾. Do państwa członkowskiego należy wykazanie, że odnośne odstępstwo jest uzasadnione charakterem i strukturą systemu, a więc że nie stanowi pomocy w rozumieniu art. 107 TFUE. W tym zakresie należy dokonać rozróżnienia pomiędzy celami przypisanymi szczególnemu systemowi prawnemu oraz celami względem niego zewnętrznymi z jednej strony a mechanizmami stanowiącymi nieodłączną część samego systemu podatkowego, które są niezbędne dla osiągnięcia tych celów z drugiej strony⁽⁴¹⁾.

(180) W niniejszej sprawie Konfederacja Hiszpańskich Spółdzielni Rolniczych uważa, że środki przewidziane w dekrete królewskim z mocą ustawy nr 10/2000, w szczególności w zakresie ich wpływu na podatek od osób prawnych, mają na celu rekompensatę podwójnego opodatkowania dochodów w ramach podatku od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych. Komisja nie jest w stanie, w oparciu o przedstawione argumenty, wypowiedzieć się na temat słuszności tego twierdzenia. Uważa jednak, że twierdzenie to nie zostało przedstawione przez Hiszpanię w celu wykazania, że środek wynika bezpośrednio z zasad leżących u podstaw jej systemu podatkowego. Hiszpania uważa, że rozwiązanie to ma umożliwić spółdzielni prowadzenie tej działalności bez konieczności ustanawiania innego odrębnego podmiotu, przy czym opodatkowanie w ramach podatku od osób prawnych jest takie samo w obu sytuacjach, w związku z czym dochody uzyskiwane poprzez dostawy oleju napędowego B osobom trzecim podlegają powszechnemu systemowi podatku od osób prawnych. Celem obu środków jest umożliwienie gospodarstwom rolnym i hodowlanym dalszego

prowadzenia działalności i utrzymania się na niezbędnym poziomie konkurencyjności, aby mogły one sprostać trudnej sytuacji ekonomicznej, na którą składa się nieproporcjonalny wzrost kosztów oleju napędowego i deprecjacja euro względem dolara⁽⁴²⁾. Jeśli chodzi o pozostałe podatki, Hiszpania uważa, że korzyści podatkowe pochodzą z okresu poprzedzającego przyjęcie dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000, więc spółdzielnie nie korzystają z nich w wyniku wejścia w życie tego dekretu.

(181) Komisja uważa natomiast, że sam fakt, że koncepcja korzyści podatkowych związanych z różnymi podatkami i zapewnianych przez obydwą przedmiotowe środki została opracowana w celu zrehabilitowania trudnej sytuacji ekonomicznej, nie pozwala uznać, że każda korzyść podatkowa przyznana przez władze hiszpańskie jest uzasadniona charakterem i strukturą krajowego systemu podatkowego⁽⁴³⁾.

(182) Komisja uważa tym samym, że w przypadku środków przewidzianych w art. 1 dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000 kryterium selektywności jest spełnione.

1.5. Wnioski dotyczące charakteru „pomocy” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE

(183) W świetle powyższych wyjaśnień Komisja uważa, że środki na rzecz spółdzielni rolniczych określone w art. 1 królewskiego dekretu z mocą ustawy nr 10/2000, przyjęte w następstwie wzrostu cen paliwa, zakładają przyznanie tym spółdzielniom korzyści, która nie przysługuje innym podmiotom, zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, ponieważ może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi. W związku z tym Komisja stwierdza, że środki te wchodzą w zakres art. 107 ust. 1 TFUE.

(184) Jeśli chodzi o nowy lub istniejący charakter przedmiotowej pomocy, należy przypomnieć, środki te, przyjęte w 2000 r., odsyłają bezpośrednio do korzyści przyznanych w ramach ogólnego systemu podatkowego dotyczącego spółdzielni przewidzianego w ustawie nr 20/1990. Ustawa ta dotyczy korzyści podatkowych, które zasadniczo należałoby uznać za nową pomoc, ponieważ zostały przyjęte po 1986 r., tj. roku przystąpienia Hiszpanii do EWG.

(185) Komisja jest jednak świadoma, że systemy opodatkowania spółdzielni w Europie mają na ogół długą historię i że niektóre nowe przepisy jedynie utrzymują obowiązywanie korzyści istniejących już przed przystąpieniem do EWG.

⁽³⁸⁾ Jeśli chodzi o pojęcie korzyści – zob. motywy 135–154 niniejszej decyzji.

⁽³⁹⁾ Wyrok z dnia 6 września 2006 r. w sprawie C-88/03 *Portugalia przeciwko Komisji*, Zb.Orz. 2006 s. I-7115, motywy 80 – 81.

⁽⁴⁰⁾ Wyrok z dnia 6 marca 2002 r. w sprawach połączonych T-127/99, T-129/99 i T-148/99 *Diputación Foral de Álava e.a. przeciwko Komisji*, Rec. 2002 s. II-1275, motyw 250.

⁽⁴¹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 6 września 2006 r. w sprawie C-88/03, *Republika Portugalska przeciwko Komisji*, Zb.Orz. 2006, s. I-7115.

⁽⁴²⁾ Zob. motywy 65–85 niniejszej decyzji.

⁽⁴³⁾ Zob. przypis 41.

- (186) W niniejszej sprawie Komisja nie otrzymała jednak od władz hiszpańskich ani od zainteresowanych osób trzecich żadnej informacji pozwalającej bezspornie stwierdzić, że środki przyjęte w ustawie nr 20/1990, a następnie utrzymane w dekrete z 2000 r., są kontynuacją innych identycznych środków istniejących już przed 1986 r.
- (187) Komisja musi więc stwierdzić, że środki dotyczące szczególnie sektora paliw są nową pomocą, która należało zgłosić Komisji przed jej wprowadzeniem w życie.

2. Niezgodność pomocy z prawem

- (188) Komisja musi podkreślić, że władze hiszpańskie przyznały przedmiotową pomoc z naruszeniem przepisów art. 108 ust. 3 TFUE. W art. 1 lit. f) rozporządzenia Rady nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽⁴⁴⁾ definiuje się pomoc przyznaną bezprawnie jako nową pomoc, wprowadzoną w życie z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE (to jest dawnego art. 93 Traktatu WE). Przyznanie pomocy było niezgodne z prawem, ponieważ wprowadzono ją w życie, zanim Komisja wypowiedziała się na temat jej zgodności z rynkiem wewnętrznym.
- (189) Z faktu, że środki wprowadzone przez Hiszpanię obejmują elementy pomocy państwa wynika, że chodzi o pomoc niezgodną z prawem w rozumieniu TFUE.
- (190) Zgodnie z zawiadomieniem Komisji w sprawie ustalania zasad stosowanych do oceny pomocy państwa niezgodnej z prawem⁽⁴⁵⁾ wszelką pomoc niezgodną z prawem w rozumieniu art. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999 należy ocenić zgodnie z zasadami i wytycznymi obowiązującymi w czasie przyznania pomocy.

3. Badanie zgodności pomocy

- (191) Artykuł 107 TFUE określa wyjątki od ogólnej zasady niezgodności pomocy państwa z TFUE. Należy obecnie zbadać środki przewidziane w dekrete z mocą ustawy nr 10/2000.
- (192) Artykuł 107 ust. 2 lit. b) TFUE stanowi, że zgodna z rynkiem wewnętrznym jest pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi. Hiszpania uzasadniła tę pomoc, stwierdzając, że miała na celu naprawienie szkód spowodowanych zdarzeniem nadzwyczajnym.
- (193) Według Hiszpanii nieproporcjonalny wzrost kosztów oleju napędowego wywołał zakłócenia porządku publicznego, strajki oraz przerwy w dostawach produktów energetycznych i żywności, a także zakłócenia swobodnego przepływu towarów na terytorium Wspólnoty, co należałoby uznać za zdarzenie nadzwyczajne w rozumieniu art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE.
- (194) Jeśli chodzi o wyjątki od ogólnej zasady niezgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym, określonej w art. 107 ust. 1 TFUE, Komisja uważa, że pojęciu „zdarzenia nadzwyczajnego”, o którym mowa w art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE, należy nadać ścisłą wykładnię. Do chwili obecnej Komisja do zdarzeń nadzwyczajnych zaliczała wojny, zamieszki wewnętrzne lub strajki oraz z pewnymi zastrzeżeniami i w zależności od ich zasięgu – poważne wypadki jądrowe lub przemysłowe lub pożary powodujące duże straty. Biorąc pod uwagę trudności nieodłącznie związane z prognozowaniem w tej dziedzinie, Komisja określa zgodność pomocy, przeprowadzając analizę w każdym indywidualnym przypadku, uwzględniając przy tym swoją wcześniejszą praktykę w danej dziedzinie. Rozumowanie to przyjęto obecnie w pkt V.B.2 wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007–2013⁽⁴⁶⁾.
- (195) W niniejszym przypadku uzasadnieniem dla przyznania pomocy jest wzrost kosztów paliwa, a nie zakłócenia porządku publicznego, strajki⁽⁴⁷⁾, przerwy w dostawach produktów energetycznych i żywności⁽⁴⁸⁾. Zdarzenia te nie były przyczyną przyznania pomocy, a konsekwencją wzrostu kosztu paliw.
- (196) Komisja uważa w każdym razie, że wzrost cen paliwa nie stanowi zdarzenia nadzwyczajnego i że pomoc ta nie może tym samym zostać objęta wyjątkiem przewidzianym w art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE jako pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych zdarzeniem nadzwyczajnym. Ponadto należy dodać, że w komunikacie z dnia 9 marca 2006 r.⁽⁴⁹⁾ dotyczącym sektora rybołówstwa Komisja uznała, że nie zaakceptuje żadnej pomocy stanowiącej interwencję publiczną w celu zrekompensowania nagłego wzrostu kosztów paliwa, by nie spowodować żadnego zakłócenia konkurencji.
- (197) Ponadto Komisja uważa, że nie wskazano żadnego bezpośredniego związku między szkodą a zdarzeniem nadzwyczajnym, jak wymaga tego orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁴⁾ „Nowa pomoc” oznacza każdą pomoc, czyli programy pomocowe i pomoc indywidualną, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy (Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1).

⁽⁴⁵⁾ Dz.U. C 119 z 22.5.2002, s. 22.

⁽⁴⁶⁾ Dz.U. C 319 z 27.12.2006, s. 1, pkt 89–94.

⁽⁴⁷⁾ Decyzja Komisji 96/148/WE z dnia 26 lipca 1995 r. (Dz.U. L 34 z 13.2.1996, s. 38).

⁽⁴⁸⁾ Decyzja Komisji z dnia 19 lipca 1999 r., SG(99) D/5879.

⁽⁴⁹⁾ COM(2006) 103 wersja ostateczna z 9.3.2006, pkt 3.1.2., oraz COM(2008) 384 wersja ostateczna z 13.6.2008, pkt 6.3.

⁽⁵⁰⁾ Wyrok Sądu pierwszej instancji w sprawie T-268/06 *Olympiaki Ypiresies AE przeciwko Komisji*, Zb.Orz. 2008, s. II-1091, motywy 51 i 52.

- (198) Jeśli chodzi o odstępstwa przewidziane w art. 107 ust. 3, należy je ściśle interpretować podczas badania każdego programu pomocy o zasięgu regionalnym lub branżowym, czy też w przypadku wszelkich indywidualnych zastosowań mechanizmów pomocy ogólnej. W szczególności mogą być one przyznane jedynie w przypadkach, gdy Komisja może stwierdzić, że pomoc jest niezbędna dla zrealizowania jednego z przedstawionych celów. Przyznanie korzyści wynikających ze wspomnianych odstępstw w odniesieniu do środków pomocy, które nie spełniają powyższego wymogu, stanowiłoby zezwolenie na naruszenie zasad wymiany handlowej między państwami członkowskimi i zakłócenie konkurencji nieuzasadnione względami interesu wspólnotowego oraz równolegle przyznanie nienależnych korzyści podmiotom w niektórych państwach członkowskich.
- (199) Komisja uważa, że przedmiotowa pomoc nie jest przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarstwu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. a). Nie jest również przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania ani nie ma na celu zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. b). Pomoc nie jest również przeznaczona na wspieranie kultury lub zachowanie dziedzictwa kulturowego w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. d).
- (200) Artykuł 107 ust. 3 lit. c) stanowi jednak, że zgodna z rynkiem wewnętrznym jest pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Aby móc skorzystać z odstępstwa, o którym mowa w przytoczonym wyżej artykule, pomoc musi przyczynić się do rozwoju danego sektora.
- (201) Jeśli chodzi o środki przewidziane w art. 1 dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000, istnieją one od 2000 r. Na poziomie wspólnotowym nigdy nie istniały wytyczne lub konkretne zasady dotyczące pomocy państwa na rzecz spółdzielni rolniczych, ponieważ te ostatnie zasadniczo traktowano jak każde inne przedsiębiorstwo⁽⁵¹⁾.
- (202) Należy tu natomiast podkreślić prawny i ekonomiczny charakter spółdzielni rolniczych i jednocześnie europejski kontekst prawny dotyczący sektora rolnictwa.
- (203) Według Międzynarodowego Związku Spółdzielczego (ICA) spółdzielnia jest niezależnym zrzeszeniem osób, które dobrowolnie organizują się, aby odpowiedzieć na wspólne potrzeby i oczekiwania gospodarcze, społeczne i kulturalne przy pomocy przedsiębiorstwa, które jest własnością zbiorową i w którym władza opiera się na zasadach demokratycznych⁽⁵²⁾. Spółdzielnia działa w oparciu o różne zasady, które nadają jej charakter wzajemny lub spółdzielczy⁽⁵³⁾, jak na przykład zasada „jedna osoba – jeden głos” lub zasada wyłączności. Status spółdzielni charakteryzuje się również różnymi ograniczeniami, w szczególności w zakresie zarządzania finansowego i wynagradzania członków.
- (204) W pkt 3.2.6 komunikatu Komisji dotyczącego promocji spółdzielczości w Europie stwierdza się, że niektóre państwa członkowskie uważają, iż ograniczenia nieodłącznie związane ze szczególnym charakterem kapitału spółdzielni mogą wymagać ich szczególnego traktowania podatkowego. Należałoby jednak przestrzegać zasady, zgodnie z którą ochrona i korzyści przyznawane danemu rodzajowi podmiotom muszą być proporcjonalne do ograniczeń prawnych, do ich społecznej wartości dodanej lub ograniczeń nieodłącznie związanych z tą formą działalności i nie powinno prowadzić do nieuczciwej konkurencji.
- (205) Artykuł 107 ust. 3 lit. c) Traktatu stanowi jednak, jak Komisja zauważyła powyżej, że zgodna z rynkiem wewnętrznym jest pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (206) Ponadto Komisja zauważa, że analiza zgodności pomocy na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE jest oparta na poszukiwaniu równowagi pomiędzy korzyściami płynącymi z pomocy pod względem realizacji celu leżącego we wspólnym interesie a zakłóceniami konkurencji i wymiany handlowej. Komisja będzie więc musiała zbadać najpierw, czy pomoc faktycznie dotyczy sytuacji, w których rynek nie prowadzi do odpowiednich wyników gospodarczych, lub innych celów społecznych lub celów związanych z równością. Następnie Komisja będzie musiała ustalić, czy pomoc stanowi odpowiedni środek w celu zaradzenia niedoskonałości rynku. Ponadto Komisja będzie musiała ustalić, czy pomoc jest proporcjonalna w stosunku do realizacji obranego celu.

⁽⁵¹⁾ Z wyjątkiem odniesienia do tworzenia grup producentów zawartego w wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnictwa i leśnictwa na lata 2007–2013 (Dz.U. C 319 z 27.12.2006) oraz art. 9 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych, który również dotyczy tworzenia grup producentów.

⁽⁵²⁾ Niezależne i pozarządowe stowarzyszenie, które zrzesza, reprezentuje i wspiera spółdzielnie z całego świata. ICA, który założono w Londynie w 1895 r. liczy 224 członków z 87 krajów, we wszystkich sektorach gospodarki. <http://www.ica.coop>

⁽⁵³⁾ Spółdzielnie w przedsiębiorczej Europie (*Les coopératives dans l'Europe Entrepreneuriale*). Dokument Komisji do dyskusji z 7.12.2001 r.

- (207) Jeśli chodzi o sektor rolny, zasada dotycząca rozwoju gospodarczego znajduje się w art. 42 TFUE, który stanowi, że postanowienia rozdziału dotyczącego reguł konkurencji stosują się do produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi jedynie w zakresie ustalonym przez Radę, z uwzględnieniem celów określonych w artykuł 39 TFUE.
- (208) Artykuł 39 TFUE przewiduje natomiast, że celami wspólnej polityki rolnej są, między innymi, zwiększenie wydajności rolnictwa przez wspieranie postępu technicznego, racjonalny rozwój produkcji rolnej, jak również optymalne wykorzystanie czynników produkcji oraz zapewnienie w ten sposób odpowiedniego poziomu życia ludności wiejskiej. Ponadto stanowi on, że przy ustalaniu wspólnej polityki rolnej i specjalnych środków służących jej realizacji uwzględnia się szczególnie charakter gospodarki rolnej, wynikający ze struktury społecznej rolnictwa oraz z różnic strukturalnych i przyrodniczych między poszczególnymi regionami rolniczymi; potrzebę stopniowego wprowadzania odpowiednich środków dostosowawczych; fakt, że w państwach członkowskich rolnictwo jest sektorem ściśle powiązaniem z całą gospodarką.
- (209) Z artykułów tych wynika, że polityka konkurencji musi uwzględniać te cele TFUE. Cele te, o bardzo silnym charakterze społecznym i gospodarczym, są gwarantowane w dużej mierze przez spółdzielnie rolnicze, które odgrywają kluczową rolę w gospodarce ogólnie, a w środowisku wiejskim w szczególności, tworząc miejsca pracy i przyczyniając się do rozwoju tkanki gospodarczej regionów, w których prowadzą działalność⁽⁵⁴⁾.
- (210) Komisja przyznaje, że spółdzielnie rolnicze realizują cele, o których mowa w art. 39 TFUE i że w ten sposób ułatwiają rozwój działalności rolniczej. Ponadto biorąc pod uwagę, że rolnictwo jest sektorem ściśle powiązaniem z całą gospodarką, jak podkreślono w art. 39 ust. 2 lit. c) TFUE, należy również stwierdzić, że spółdzielnie rolnicze ułatwiają rozwój regionów gospodarczych, w których prowadzą działalność oraz że ich działalność i ciągłość tej działalności leżą tym samym w ogólnym interesie.
- (211) Aby jednak pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych mogła zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, nie może zmieniać warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (212) Wspólny interes jest natomiast bezpośrednio związany z proporcjonalnością środków w stosunku do zamierzonego celu, jak wskazano w pkt 33 obwieszczenia Komisji
- w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej.
- (213) W niniejszym przypadku elementu proporcjonalności w stosunku do zamierzonego celu należy upatrywać zarówno w cechach charakterystycznych spółdzielni, które określają ich specyfikę i składają się na ich szczególnie charakter, tj. w zasadach wzajemności, jak i we wpływie, który spółdzielnie mogą mieć na konkurencję, w szczególności ze względu na swój rozmiar.
- (214) Każde ewentualne odstępstwo na korzyść spółdzielni rolniczych w odniesieniu do polityki w zakresie pomocy państwa musiałyby więc ułatwiać działania i środki bezpośrednio związane z zasadami wzajemności. Ponadto musiałyby się ono mieścić w obrębie działań podejmowanych między spółdzielnią a jej członkami, tj. tam, gdzie zasady wzajemności mają swój istotny sens. Jeżeli warunki te nie są spełnione, odstępstwa te powinny mieć ograniczony wpływ na konkurencję.
- (215) Środki pomocy przewidziane w art. 1 dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000 przewidują wyjątkowe utrzymanie statusu spółdzielni szczególnie chronionej z korzyścią dla spółdzielni rolniczych, nawet gdy zwiększają one wielkość transakcji dotyczących dostaw oleju napędowego B dla osób trzecich niebędących członkami spółdzielni powyżej poziomu 50 % oraz zwolnienie z obowiązku utworzenia podmiotu posiadającego własną osobowość prawną, podlegającego powszechnemu systemowi podatkowemu dla celów dystrybucji oleju napędowego B dla osób niebędących członkami spółdzielni. Pomoc ta stanowi więc odstępstwo od charakterystycznych cech spółdzielni szczególnie chronionych, określonych przez władze hiszpańskie.
- (216) Chodzi więc o środki, które dotyczą wyłącznie transakcji pozaspółdzielczych, dotyczących działalności niezwiązanej bezpośrednio z zasadami wzajemności i niemieszczącej się w obrębie działań realizowanych między spółdzielnią a jej członkami. W świetle powyższych rozważań Komisja nie może więc stwierdzić, że pomoc rzeczywiście dotyczy sytuacji, w których rynek nie prowadzi do odpowiednich wyników ekonomicznych, lub innych celów społecznych lub celów związanych z równością.
- (217) W odniesieniu do środków, które dotyczą wyłącznie transakcji pozaspółdzielczych, dotyczących działalności niezwiązanej bezpośrednio z zasadami wzajemności i niemieszczącej się w obrębie działań realizowanych między spółdzielnią a jej członkami, Komisja uważa, że pomoc nie spełnia określonych wyżej kryteriów zgodności.

⁽⁵⁴⁾ Główną rolę spółdzielni w sektorze rolnym przypomniano w pkt 4 komunikatu Komisji dotyczącego promocji spółdzielczości w Europie, zgodnie z którym „liczne korzyści dla gospodarki europejskiej wynikające z istnienia spółdzielni czynią z nich niezbędny element realizacji celów liżbońskich; spółdzielnie są bowiem doskonałym przykładem przedsiębiorstwa, które może jednocześnie realizować cele w dziedzinie przedsiębiorczości i cele społeczne, na zasadzie ich komplementarności. Poza polityką przedsiębiorstw spółdzielnie odgrywają główną rolę w gospodarce rolnej oraz w rozwoju regionów znajdujących się w trudnej sytuacji gospodarczej. Posiadają idealną strukturę do zwiększania zatrudnienia i spójności społecznej”.

(218) Niniejsza decyzja dotyczy obydwu badanych programów pomocy i podlega niezwłocznemu wykonaniu, zwłaszcza w części dotyczącej odzyskania każdej indywidualnej pomocy przyznanej w ramach tych programów. Komisja oświadcza ponadto że decyzja dotycząca programów pomocy państwa nie narusza możliwości oceny indywidualnych przypadków pomocy jako całkowicie lub częściowo zgodnych ze wspólnym rynkiem ze względów właściwych dla danego przypadku (na przykład ze względu na fakt, że przyznanie indywidualnej pomocy wynika z reguł *de minimis*, przyszłej decyzji Komisji lub ma miejsce na mocy rozporządzenia w sprawie zwolnienia).

4. Wnioski w świetle istniejących przepisów

(219) Pomoc państwa na rzecz spółdzielni rolniczych w formie korzyści podatkowych zasadniczo należy uznać za zabronioną pomoc operacyjną w rozumieniu pkt 32 obwieszczenia Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej oraz zabronioną na mocy przepisów wspólnotowych.

(220) Pojęcie pomocy z tytułu działalności gospodarczej zostało już zastosowanie do sektora rolnictwa w praktyce Komisji przed rokiem 2000 i zostało następnie przywołane w pkt 3.5 wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnictwa⁽⁵⁵⁾, a następnie w pkt 15 wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007–2013. Zgodnie z tymi zasadami, aby środek pomocy mógł zostać uznany za zgodny z regułami rynku wewnętrznego, musi zawierać element stymulujący lub musi wymagać wyrównania ze strony beneficjenta.

(221) W niniejszym przypadku pomoc polega na zmniejszeniu obciążeń bez jakiegokolwiek elementu stymulującego lub jakiegokolwiek wyrównania ze strony beneficjenta, którego zgodności z zasadami konkurencji nie wykazano. Wynika z tego, że odstępstwo od zasady zakazu pomocy przewidziane w art. 107 ust. 3 lit. c) nie ma zastosowania i że pomoc jest niezgodna z TFUE.

VIII. ODZYSKANIE POMOCY

(222) Pomoc państwa na rzecz spółdzielni rolniczych wprowadzona przez Hiszpanię w art. 1 dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000 nie może zostać objęta odstępstwem od zasady zakazu pomocy przewidzianym w art. 107 ust. 3 lit. c), a więc jest to pomoc państwa niezgodna z TFUE.

(223) W przypadku niezgodności z rynkiem wewnętrznym pomocy niezgodnej z prawem art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 przewiduje, że Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie

podejmie wszelkie konieczne środki w celu odzyskania pomocy od beneficjenta. Zwrot pomocy jest konieczny w celu przywrócenia wcześniejszej sytuacji poprzez zlikwidowanie wszelkich korzyści finansowych, które beneficjent pomocy przyznanej niezgodnie z prawem mógł nienależnie uzyskać, poczynawszy od dnia przyznania tej pomocy.

(224) Artykuł 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 stanowi jednak, że „Komisja nie wymaga windykacji pomocy, jeżeli byłoby to sprzeczne z ogólną zasadą prawa wspólnotowego”. Należy zbadać, czy w niniejszym przypadku ogólna zasada prawa wspólnotowego, jak na przykład zasada uzasadnionych oczekiwań, mogłaby mieć zastosowanie w celu wykluczenia odzyskania od beneficjentów pomocy niezgodnej z prawem i niezgodnej z rynkiem wewnętrznym. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań ma na celu zagwarantowanie przewidywalności sytuacji i stosunków prawnych wynikających z samego prawa wspólnotowego.

(225) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań może jednak zostać podniesiona w odniesieniu do określonego aktu wspólnotowego jedynie wtedy, gdy sama Unia Europejska spowodowała uprzednio sytuację, która mogłaby budzić uzasadnione oczekiwania⁽⁵⁶⁾. Trybunał wielokrotnie orzekał, że prawo do powoływania się na ochronę uzasadnionych oczekiwań przysługuje każdemu podmiotowi, w którym instytucja wzbudziła uzasadnione nadzieje. Ponadto nie może powoływać się na naruszenie tej zasady ten, komu administracja nie udzieliła wyraźnych zapewnień⁽⁵⁷⁾. Tym samym prawo do powoływania się na ochronę uzasadnionych oczekiwań przysługuje każdemu podmiotowi, w którym instytucja wspólnotowa wzbudziła uzasadnione nadzieje oparte na wyraźnych zapewnieniach, których mu udzieliła.

(226) W niniejszym przypadku nie występuje żaden element, który można by uznać za wyraźne zapewnienie beneficjentów spornej pomocy, że pomoc ta jest zgodna z prawem. Należy bowiem uściślić, że pomoc wdrożono, nie czekając na odnośną ostateczną decyzję Komisji w rozumieniu art. 108 ust. 3 TFUE. Ponadto Trybunał Sprawiedliwości⁽⁵⁸⁾ wielokrotnie stwierdzał, że „biorąc pod uwagę imperatywny charakter kontroli pomocy

⁽⁵⁵⁾ Dz.U. C 28 z 1.2.2000, s. 2.

⁽⁵⁶⁾ Wyrok Sądu pierwszej instancji z dnia 12 września 2007 r., *Koninklijke Friesland Foods NV przeciwko Komisji*, sprawa T-348/03, Zb.Orz. 2007 s. II-101.

⁽⁵⁷⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie C-506/03, *Niemcy przeciwko Komisji*, dotąd nieopublikowany w Zbiorze orzecznictwa, s. 58; wyrok z dnia 22 czerwca 2006 r. w sprawach połączonych C-182/03 i C-217/03 *Belgia i Forum 187 ASBL przeciwko Komisji*, Zb.Orz. 2007, s. I-5479.

⁽⁵⁸⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 20 września 1990 r. w sprawie *Komisja przeciwko Niemcom*, sprawa C-5/89, Rec. 1990, s. I 3437; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14 stycznia 1997 r. w sprawie C-169/95 Rec. 1997, s. I-135; *Królestwo Hiszpanii przeciwko Komisji*, wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 20 marca 1997 r. w sprawie C-24/95 *Alcan Deutschland*, Rec. 1997, s. I-1591 oraz wyrok z dnia 11 listopada 2004 r. w sprawach połączonych C-183/02 i C-187/02 *Daewoo Electronics Manufacturing España i Territorio Historico de Alava, Diputación Foral de Alava przeciwko Komisji*, Rec. 2004, s. I-10609.

państwa sprawowanej przez Komisję na mocy art. 93 Traktatu [nowy art. 108 TFUE], przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy mogą co do zasady powoływać się na uzasadnione oczekiwania co do prawidłowości tej pomocy tylko wówczas, gdy taka pomoc została przyznana zgodnie z procedurą przewidzianą w tym postanowieniu, a z drugiej strony, że staranny podmiot gospodarczy powinien zwykle być w stanie upewnić się, że dopełniono wymogów tej procedury”. Podobnie Trybunał Sprawiedliwości stwierdził również, że „państwo członkowskie, którego organy przyznały pomoc z naruszeniem procedury opisanej w art. 88 WE [nowy art. 108 TFUE], nie może uchylać się od zobowiązania podjęcia działań w celu wykonania decyzji Komisji nakazującej odzyskanie pomocy, powołując się na ochronę uzasadnionych oczekiwań przedsiębiorstwa będącego beneficjentem pomocy. W przeciwnym razie art. 87 i 88 WE [nowe art. 107 i 108 TFUE] byłyby bezskuteczne, ponieważ organy krajowe mogłyby się powoływać na własne sprzeczne z prawem postępowanie w celu pozbawienia decyzji Komisji skutków prawnych w oparciu o te postanowienia”⁽⁵⁹⁾.

- (227) Ponadto podjęcie przez Komisję decyzji, która stwierdza, że pomoc będąca przedmiotem sporu nie stanowi pomocy państwa⁽⁶⁰⁾, od której można było się odwołać, a więc która nie była ostateczna, a następnie stwierdzenie nieważności wspomnianej decyzji przez Sąd nie może budzić u beneficjentów pomocy uzasadnionych oczekiwań. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że faktu pierwotnego podjęcia przez Komisję decyzji o niewnoszeniu zastrzeżeń wobec pomocy będącej przedmiotem sporu nie można uznać za przyczynę uzasadnionego oczekiwania beneficjentów pomocy w przypadku jej terminowego zaskarżenia, a następnie stwierdzenia jej nieważności przez Trybunał⁽⁶¹⁾. W związku z tym „dopóki Komisja nie podejmie decyzji zatwierdzającej, a nawet dopóki nie upłynie termin na wniesienie skargi na tę decyzję, beneficjent nie może mieć żadnej pewności co do zgodności z prawem planowanej pomocy, która sama z siebie może dać mu podstawy do uzasadnionych oczekiwań”⁽⁶²⁾. W niniejszym przypadku decyzja Komisji 2003/293/WE uznająca środki za niestanowiące pomocy państwa, była przedmiotem terminowego zaskarżenia i zgodnie ze wspomnianym wyżej orzecznictwem nie mogła w konsekwencji stanowić decyzji ostatecznej, która mogłaby wzbudzić uzasadnione oczekiwania u adresatów wspomnianej decyzji.

- (228) W związku z tym, wobec braku okoliczności mogących prowadzić do uzasadnionych oczekiwań, Komisja zwraca się o odzyskanie pomocy będącej przedmiotem sporu.

⁽⁵⁹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie C-99/02 *Komisja przeciwko Włochom*, wyrok w sprawie C-5/89, Rec. 2004, s. I-3353 motyw 21, odnoszące się w szczególności do wspomnianego wyżej wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 20 września 1990 r.

⁽⁶⁰⁾ Zob. przypis 58.

⁽⁶¹⁾ Wspomniany wyżej wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14 stycznia 1997 r.

⁽⁶²⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-91/01 *Komisja przeciwko Włochom*, Rec. 2004, s. I-4355.

- (229) Niniejsza decyzja dotyczy zbadanych środków pomocy i podlega niezwłocznemu wykonaniu, zwłaszcza w części dotyczącej odzyskania każdej indywidualnej pomocy przyznanej w ramach tych programów pomocy, z wyjątkiem pomocy przyznanej na konkretne projekty, które w chwili przyznania pomocy spełniały wszystkie warunki wyznaczone w rozporządzeniu *de minimis*⁽⁶³⁾, warunki mającego zastosowanie zwolnienia lub warunki określone w ramach programu pomocy zatwierdzonego przez Komisję,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa na rzecz spółdzielni rolniczych wprowadzona w życie przez Hiszpanię w art. 1 dekretu królewskiego z mocą ustawy nr 10/2000, jest, bez uszczerbku dla stosowania art. 2, niezgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.

Artykuł 2

Środków wymienionych w art. 1 nie można uznać za pomoc państwa, jeśli spełniają warunki rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis*.

Artykuł 3

1. Nie naruszając art. 2, Hiszpania podejmuje konieczne środki w celu odzyskania od beneficjentów pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym, o której mowa w art. 1.

2. Pomoc do odzyskania obejmuje odsetki naliczane od dnia, w którym została przekazana do dyspozycji beneficjentów, od dnia jej odzyskania.

3. Odsetki nalicza się narastająco zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r.⁽⁶⁴⁾

4. Odzyskanie pomocy odbywa się w sposób bezzwłoczny i zgodny z procedurami prawa krajowego, pod warunkiem że pozwalają one na bezzwłoczne i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji.

⁽⁶³⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz.U. L 379 z 28.12.2006, s. 5).

⁽⁶⁴⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1)

Artykuł 4

1. Odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 1, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.
2. Hiszpania zapewnia wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 5

1. W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Hiszpania przekazuje Komisji następujące informacje:
  - a) listę beneficjentów, którzy otrzymali pomoc w ramach programu, o którym mowa w art. 1, oraz łączną kwotę pomocy otrzymaną przez każdego z nich;
  - b) łączną kwotę (kwota główna i odsetki od zwracanej pomocy) do odzyskania od beneficjentów;
  - c) szczegółowy opis środków już podjętych lub środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;
  - d) dokumenty potwierdzające, że beneficjentom nakazano zwrot pomocy.

2. Hiszpania informuje Komisję o postępach osiągniętych w wyniku środków podjętych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji do czasu zakończenia odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1.

Po upływie okresu dwóch miesięcy, o którym mowa w ust. 1, na wniosek Komisji Hiszpania przedstawia sprawozdanie dotyczące środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Sprawozdanie to zawiera również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach już odzyskanych od beneficjentów.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Hiszpanii.

Sporządzono w Brukseli dnia 15 grudnia 2009 r.

W imieniu Komisji
Mariann FISCHER BOEL
Członek Komisji